

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

Α.Τ.Ε.Ι ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΣΙΝΔΟΣ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδες
<u>Εισαγωγή</u>	3
1. <u>Ορολογία ΑμεΑ</u>	5
1.2 Τα ΑμεΑ στην κοινωνία	8
2. <u>Τουρισμός και άνθρωποι με αναπηρία</u>	11
2.1 Εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες στις μεταφορές	12
2.2 Η Σημασία Των Δραστηριοτήτων Αναψυχής Για ΑμεΑ	16
2.3 Ψυχαγωγικά κέντρα για ΑμεΑ	24
3. <u>Αντιμετώπιση ΑμεΑ από το προσωπικό των ξενοδοχείων</u>	29
4. <u>Έρευνα ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων για ΑμεΑ</u>	35
4.1 Προϋποθέσεις καταλληλότητας για ΑμεΑ	«
4.1.1 Είσοδοι κτιρίων	«
4.1.2 Υπόγειοι χώροι στάθμευσης	37
4.1.3 Χώροι Υγιεινής	38
4.1.4 Κλίμακες ή Σκάλες	41
4.1.5 Ράμπες ατόμων και αμαξιδίων	47
4.1.6 Μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών	51
4.2 Ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις για εξυπηρέτηση ΑμεΑ στη Θεσσαλονίκη	59
4.3 Ξενοδοχείο αποκλειστικά για ΑμεΑ	76
5. <u>Τουρισμός και άτομα με νεφρική ανεπάρκεια</u>	81
<u>Επίλογος</u>	85
<u>Βιβλιογραφία</u>	87

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Τουρισμός αφορά σε όλους τους πολίτες. Αντιπροσωπεύει γι' αυτούς ένα αναφαίρετο κοινωνικό δικαίωμα για το οποίο διεκδικούν όλο και περισσότερη ποιότητα.

Τα άτομα με αναπηρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν ήδη αναγνωρίσει τα δικαιώματά τους σε ένα ανεξάρτητο τρόπο ζωής, στην απασχόληση και στην ασφάλεια. Κοινοτικά προγράμματα όπως είναι το HELIOS και το Horizon καθώς και το πρωτόκολλο περί κοινωνικής αποσκοπούν στην στήριξη των δικαιωμάτων αυτών. Εξυπακούεται ότι πολίτες με αναπηρία θα πρέπει να επωφελούνται της πρόσβασης σε παροχές και ευκαιρίες που πηγάζουν από δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, ταξίδια και τουρισμό, όταν αυτά προσφέρονται υπό συνθήκες άνεσης και ασφάλειας όπως για τους υπόλοιπους ευρωπαίους πολίτες.

Οι λόγοι αυτοί στηρίζουν τα μέτρα που έλαβε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να βελτιώσει τις ευκαιρίες για τουρισμό στην Ευρώπη για τα άτομα με αναπηρία. Τα μέτρα αυτά ελήφθησαν στο πλαίσιο του Κοινοτικού Σχεδίου Δράσης για την Στήριξη του Τουρισμού αναζητώντας ισορροπημένη και αειφόρο ανάπτυξη του τουρισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εκτιμάται ότι πάνω από 40 εκατομμύρια ευρωπαίοι πολίτες ακόμη δεν πηγαίνουν διακοπές. Για πολλούς από αυτούς η κάποια μορφή αναπηρίας τους θεωρείται το κυρίως εμπόδιο που παρακωλύει την πρόσβαση τους σε πολλές από τις υφιστάμενες προσφερόμενες τουριστικές υπηρεσίες. Ωστόσο, η ζήτηση για πρόσβαση σε τουριστικές υπηρεσίες αυξάνεται σε τέτοιο βαθμό ώστε όλοι εκείνοι που εμπλέκονται στην τουριστική βιομηχανία αναγκάζονται να αναγνωρίσουν στους τουρίστες με αναπηρία ότι αντιπροσωπεύουν μια πολύ σημαντική ομάδα καταναλωτών που περιμένουν ακόμη για αύξηση διαθεσίμων, κατάλληλων ποιοτικών τουριστικών προσφορών και υπηρεσιών που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και στις απαιτήσεις τους. Επιπλέον αξίζει να σημειωθεί ότι οι περισσότεροι τουρίστες με αναπηρία συνοδεύονται στα ταξίδια τους από τουλάχιστον άλλο ένα άτομο, οπότε και η εν λόγω ομάδα καταναλωτών είναι μεγαλύτερη, επομένως αξίζει σοβαρότερης εμπορικής προσοχής.

Η έμφαση δίδεται στην ενθάρρυνση των υπαλλήλων που ασχολούνται με τον τουριστικό τομέα. Πρέπει να συνειδητοποιήσουν όλοι οι Έλληνες την σπουδαιότητα για την χώρα μας του να λαμβάνονται υπόψη οι τουρίστες με αναπηρία. Η γενική εντύπωση, μέχρι στιγμής, είναι ότι πολλοί φορείς της τουριστικής βιομηχανίας ενδιαφέρονται και είναι έτοιμοι να υιοθετήσουν τις καλές πρακτικές που θα βελτιώσουν την ποιότητα της πρόσβασης σε τουριστικές υπηρεσίες που διατίθενται σε τουρίστες με αναπηρία.

Τα Ηνωμένα Έθνη ανακήρυξαν το 1981 ως “Διεθνές Έτος για άτομα με ειδικές ανάγκες”, επιτυγχάνοντας κατ’ αυτόν τον τρόπο σημαντική αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζεται η συγκεκριμένη ομάδα ατόμων. Μέχρι τότε, ο κόσμος πίστευε σε μεγάλο βαθμό ότι τα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) άνηκαν σε μια κατώτερη τάξη, κρυμμένη, ξεχασμένη. Δεν συνειδητοποιούσε ότι τα άτομα με αναπηρία ήθελαν να έχουν την ίδια πρόσβαση με τον υπόλοιπο πληθυσμό σε θέματα που αφορούσαν την απασχόληση, τα ταξίδια, τον τουρισμό, τις αγορές, τις δραστηριότητες του ελεύθερου χρόνου και όλες τις άλλες πτυχές της ζωής.

Η πρόσβαση τους στις τουριστικές υποδομές-σε δημόσιες συγκοινωνίες, καταλύματα και τουριστικά αξιοθέατα-ήταν ,μάλλον, δυσχερής.

Έκτοτε , τα άτομα που είχαν τη δυνατότητα να ταξιδεύουν ή έστω να συμμετέχουν σε αρκετά από τα καθημερινά δρώμενα, μπορούσαν πλέον, σταδιακά, να λαμβάνουν μέρος σε περισσότερες δραστηριότητες. Η εμπορική κοινότητα άρχισε να συνειδητοποιεί ότι προσελκύνοντας ένα άτομο με αναπηρία, θα προσέλκυε ταυτόχρονα το σύντροφο τα παιδιά, τους γονείς, τους συγγενείς, τους φίλους και τους συναδέλφους του εν λόγω ατόμου. Το μήνυμα ήταν σαφές –η πρόσβαση ευνοεί τις επιχειρήσεις.

Παρά το γεγονός ότι έχουν περάσει πάνω από 20 χρόνια από το Διεθνές Έτος για άτομα με Ειδικές ανάγκες και παρά τις όποιες βελτιώσεις ,τα άτομα με αναπηρία εξακολουθούν να υφίστανται διαχωρισμό στα Ευρωπαϊκά κράτη, καθώς αποκλείονται από τα δίκτυα δημοσίων συγκοινωνιών και από πολλά δημόσια κτίρια, καταστήματα εστιατόρια και εγκαταστάσεις. Ως εκ τούτου ,τα άτομα αυτά αποκτούν ένα χαμηλό προφίλ με αποτέλεσμα πολλές φορές οι ανάγκες τους ,ακόμα και όταν είναι εξαιρετικά απλές, να παραμείνουν άγνωστες. Συχνά πιστεύεται ότι τα άτομα με αναπηρία θα μπορούσαν να δημιουργήσουν πρόβλημα και ο καλύτερος τρόπος για να αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση συνίσταται στην ομαδοποίηση τους και τη δημιουργία ‘ειδικών’ εγκαταστάσεων.

Δεν είναι λίγα τα άτομα αυτής της κατηγορίας , που εξακολουθούν να πιστεύουν ότι η έλλειψη πληροφόρησης και εγκαταστάσεων , καθώς επίσης και η πλημμελής κατανόηση του θέματος από επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στο χώρο του τουρισμού, θέτουν στο διάβα τους ένα τεράστιο φραγμό που τους εμποδίζει να συμπεριφέρονται όπως οι υπόλοιποι τουρίστες.

Κανένας επιχειρηματίας δεν μπορεί να ευχαριστήσει τους πάντες, είτε πρόκειται για άτομα με αναπηρία είτε όχι. Ωστόσο, με λίγη έρευνα και συχνά με ελάχιστες δαπάνες οι περισσότεροι επιχειρηματίες μπορούν να παράσχουν υπηρεσίες και εγκαταστάσεις ενός αποδεκτού επιπέδου σε αρκετούς πελάτες με αναπηρία, χωρίς να τους κάνουν να αισθάνονται ότι ενοχλούν ή ότι χρήζουν ειδικής αντιμετώπισης.

1. ΟΡΟΛΟΓΙΑ Α.Μ.Ε.Α

ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ είναι τα άτομα που έχουν μόνιμες ή προσωρινές βλάβες, ανικανότητες, αδυναμίες, αναπηρίες ή συνδυασμό των παραπάνω, που προέρχονται από φυσική, ψυχική ή νοητική ανεπάρκεια.

ΕΜΠΟΔΙΖΟΜΕΝΑ ΑΤΟΜΑ είναι τα άτομα με ειδικές ανάγκες , καθώς και τα άτομα με μειωμένες ικανότητες δηλαδή τα άτομα της τρίτης και τέταρτης ηλικίας, οι έγκυες, τα προεφηβικά άτομα, τα άτομα με ασυνήθεις σωματικές διαστάσεις, οι εθισμένοι σε βλαβερές ουσίες, όσοι χρησιμοποιούν ή οδηγούν οιοδήποτε τύπου αμαξίδιο, όσοι μεταφέρουν βάρη κλπ.

Με την αυτόνομη διακίνηση και διαβίωσή τους τα άτομα με ειδικές ανάγκες και γενικότερα τα εμποδιζόμενα άτομα περιθωριοποιούνται, χρησιμοποιούν και αναπτύσσουν τα ταλέντα τους συμμετέχοντας ισότιμα σε όλες τις δραστηριότητες της ζωής, μειώνοντας την εξάρτησή τους από κάποιο άλλο άτομο που στη συνέχεια αποδεσμευμένο γίνεται πιο παραγωγικό.

ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΜΟΝΙΜΗ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑ είναι οι κινητικοί ανάπηροι, οι τυφλοί και γενικά οι αμβλύωπες, οι κωφοί, όσοι έχουν δυσκολία στην αντίληψη, την επικοινωνία και την προσαρμογή και οι ασθενείς από αρτηριοσκλήρυνση, επιληψία, ανεπάρκεια νεφρού, ρευματικές παθήσεις, καρδιοπάθειες κλπ

ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΠΑΡΟΔΙΚΗ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑ μπορεί να είναι τραυματίες, παροδικά ασθενείς κλπ

1.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΩΝ

Όπως ακριβώς ποτέ δυο άνθρωποι δεν είναι ίδιοι, έτσι αντίστοιχα ποτέ δυο άτομα με αναπηρία δεν είναι ίδια. Παρόλα αυτά ,μπορούμε να κάνουμε κάποιες γενικές παρατηρήσεις όσον αφορά στις βασικές κατηγορίες αναπηριών και στο τι συνεπάγονται από τουριστικής άποψης.

Διακρίνονται πέντε βασικές κατηγορίες αναπηριών:

- Σωματική αναπηρία: στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κατά κύριο περιπτώσεις μειωμένης κινητικότητας , όπου τα άτομα με αναπηρία χρησιμοποιούν αναπηρικά καθίσματα , μαστούνια, πατερίτσες κτλ .
- Αισθητηριακή αναπηρία: στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται άτομα με προβλήματα όρασης ή τύφλωση και /ή(σε μερικές περιπτώσεις) άτομα με βαρηκοΐα ή κώφωση
- Μαθησιακές δυσκολίες :στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται περιπτώσεις όπου το επίπεδο κατανόησης του ατόμου είναι χαμηλότερο από το αναμενόμενο για την ηλικία του.
- Προβλήματα ψυχικής υγείας : περιλαμβάνει περιπτώσεις κατάθλιψης, έντονης ανησυχίας ,παράλογου φόβου, φοβίας, εμμονής και άνοιας
- Λοιπές αναπηρίες: στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως περιπτώσεις μη-ορατής αναπηρίας, οι πιο συνηθισμένες εκ των οποίων είναι: (Καρδιακές και Αναπνευστικές παθήσεις, Διαβήτης ,Επιληψία, Νεφρική ανεπάρκεια , Αλλεργίες)

Σωματικές αναπηρίες

Η συνηθέστερη σωματική αναπηρία είναι οι κινητικές βλάβες. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται τα άτομα που χρησιμοποιούν αναπηρικά καροτσάκια , μαστούνια , πατερίτσες ,ή βοηθητικά πλαίσια βαδίσματος ('πι') ή τα άτομα που περπατούν αργά ή με δυσκολία. Κάποια άτομα έχουν περιορισμένη μυϊκή δύναμη στα χέρια ή δυσκολεύονται στην ομιλία τους. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση, θα πρέπει να παρέχεται στο άτομο επαρκής χρόνος και να αποφεύγονται οι υποθέσεις ,καθώς τα προβλήματα ομιλίας δε συνεπάγονται απαραίτητα την ύπαρξη νοητικής βλάβης.

Προκειμένου να βοηθήσει κανείς τα άτομα με περιορισμένη κινητικότητα πρέπει να καταλάβει σε τι βαθμό περιορίζεται η κίνηση τους εξαιτίας της αναπηρίας τους. π.χ ,τα άτομα με τραύματα στο κάτω μέρος της σπονδυλικής στήλης έχουν συχνά δυνατό κορμό και μπορούν χρησιμοποιήσουν τα κεκλιμένα επίπεδα (ράμπες),ακόμα κι όταν αυτά είναι αρκετά απότομα. Σε γενικές γραμμές όμως, δεν μπορούν να σταθούν για λίγο όρθια και να κάνουν μερικά βήματα , ή αντιθέτως να αδυνατούν να στηρίξουν το βάρος τους , ακόμα κι όταν υποβοηθούνται .Ο μόνος τρόπος να καταλάβει κανείς το εύρος του κινητικού προβλήματος που αντιμετωπίζει ο πελάτης είναι να τον ρωτήσει.

Αισθητηριακές δυσκολίες

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει άτομα με μερική ή ολική βλάβη της όρασης ή της ακοής τους (ή συνδυασμό των δυο).Τα άτομα με προβλήματα όρασης μπορεί να είναι εντελώς τυφλά ή ,όπως συμβαίνει συνήθως ,να βλέπουν με δυσκολία. Κάποιοι χρησιμοποιούν μια λευκή ράβδο ή συνοδεύονται από σκύλους –οδηγούς (οι σκύλοι αυτοί ονομάζονται και σκύλοι τυφλών) και βασίζονται ,σε μεγάλο βαθμό, στην ακοή και την αφή τους προκειμένου να καταλάβουν καλύτερα τι συμβαίνει στο περιβάλλον τους.

Μαθησιακές δυσκολίες

Σε γενικές γραμμές ,το μόνο που χρειάζεται κατά την εξυπηρέτηση πελατών με μαθησιακές δυσκολίες είναι υπομονή και λίγος παραπάνω χρόνος προκειμένου να δοθούν εξηγήσεις Όταν καλούμαστε να εξυπηρετήσουμε ομάδα ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες ,βασική προϋπόθεση είναι να υπάρχει επαρκές συνοδευτικό προσωπικό για το γκρουπ.

Προβλήματα Ψυχικής Υγείας

Πολλοί από αυτούς τους πελάτες επιθυμούν να αντιμετωπίζονται όπως όλοι οι υπόλοιποι και δεν αναφέρουν τίποτα για την ψυχική τους κατάσταση. Οι ξενοδοχοϋπάλληλοι μπορούν να εξυπηρετήσουν τους πελάτες πηγαίνοντας τους σε κάποια ήσυχη γωνία του γραφείου και συζητώντας τα προβλήματα που πιθανόν θα αντιμετωπίσουν. Η στάση τους θα πρέπει να αποπνέει ηρεμία, θετική αντιμετώπιση και τακτ προκειμένου να κατανοήσουν τη φύση της πάθησης του πελάτη και τις επιπτώσεις της.

Οι ξενοδοχοϋπάλληλοι μπορούν να διευκολύνουν τη διαδικασία της κράτησης δωματίου παρέχοντας πληροφορίες τυπωμένες με μεγάλα γράμματα και καθισχύάζοντας τον πελάτη, διαβεβαιώνοντας τον ότι θα ενημερωθεί το προσωπικό και ότι σε περίπτωση που προκύψει κάποιο περιστατικό ,θα υπάρχει βοήθεια.

Λοιπές αναπηρίες

Σε αυτή την κατηγορία η αναπηρία δεν είναι συνήθως ορατή και ο μόνος τρόπος να τις αντιληφθεί κάποιος είναι να έχει ενημερωθεί είτε από το ίδιο το άτομο με την αναπηρία είτε από κάποιον άλλο. Οι περισσότερες από αυτές τις αναπηρίες είναι σοβαρότατα προβλήματα υγείας που χρειάζονται συνεχή παρακολούθηση και φαρμακευτική περίθαλψη, γι' αυτό και πρέπει οι ξενοδοχοϋπάλληλοι να είναι ενήμεροι για πελάτες με τέτοιου είδους αναπηρίες. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που κάποιος πελάτης έχει υποστεί κατά τη διάρκεια της διαμονής του σε ξενοδοχείο, αλλεργική ή ασθματική κρίση, καρδιακό επεισόδιο ή επιληψία και η αντίδραση του προσωπικού υπήρξε σωτήρια. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητη η εκπαίδευση για τέτοιου είδους περιστατικά.

1.2 ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η ευαίσθητη αυτή ομάδα του πληθυσμού οδηγείται κατά κανόνα στον κοινωνικό αποκλεισμό και το περιθώριο. Η κοινωνία και ιδιαίτερα η τοπική δεν πρέπει να αποκλείει όσους δεν μπορούν να ενσωματωθούν σ' αυτήν σύμφωνα με τα πρότυπα και τους κανόνες της, όταν μάλιστα η ίδια δεν δίνει ίσες ευκαιρίες σε όλους. Θεμελιώδες δικαίωμα του πολίτη είναι η δυνατότητα πρόσβασης στις κοινωνικές δραστηριότητες και εξυπηρετήσεις της πόλης ανεξάρτητα από τις διανοητικές και σωματικές του ικανότητες. Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική. Συνήθως παραμελούνται ολόκληρες κατηγορίες πολιτών, που αντιμετωπίζουν προσωρινά ή μόνιμα προβλήματα προσαρμογής: Έγκυες γυναίκες, παιδιά, ηλικιωμένοι, κατηγορίες ασθενών και ανάπηρα ή μειονεκτούντα άτομα είναι μερικές από τις κατηγορίες αυτές. Θεωρούμε ότι:

Η πόλη και συγκεκριμένα τα εμπορικά και δημόσια κτίρια, οι κοινωνικοί, αθλητικοί και θρησκευτικοί χώροι, τα Νοσοκομεία, οι δρόμοι και όλοι οι δημόσιοι χώροι καθώς και οι χώροι πολιτιστικών εκδηλώσεων πρέπει να είναι προσπελάσιμοι και προσιτοί στα μειονεκτούντα και ανάπηρα άτομα.

Οι πολιτικές για τους μειονεκτούντες και τους ανάπηρους, πρέπει να αποβλέπουν στην κοινωνική ένταξη και να δημιουργούνται εκείνες οι συνθήκες που να διευκολύνουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες να προσαρμόζονται στο περιβάλλον της πόλης και να συμμετέχουν στην καθημερινή ζωή.

Τα μέσα επικοινωνίας και τα δημόσια μέσα μεταφοράς πρέπει να είναι προσιτά και προσπελάσιμα σε όλους. Για να υλοποιηθεί αυτό απαιτείται η διάθεση πόρων για τη δημιουργία ή τις προσθήκες των απαραίτητων ειδικών υποδομών.

Τα άτομα με αναπηρία καλύπτουν το 10% του πληθυσμού αλλά δεν αντιμετωπίζονται ως ισότιμα μέλη της κοινωνίας. Η αρνητική κοινωνική αντίληψη σπρώχνει τα άτομα αυτά στο περιθώριο. Η κοινή γνώμη θα πρέπει να ευαισθητοποιηθεί απέναντι στα άτομα αυτά και να ενισχυθούν τα μέτρα κοινωνικής προστασίας που θα τα βοηθήσουν να ενσωματωθούν ομαλά στην κοινωνία να έχουν ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες με όλους μας χωρίς αυτό να παραπέμπει σε κάποιο είδος φιλανθρωπίας. Στόχος επίσης είναι να αρθούν τα εμπόδια ώστε τα άτομα αυτά να έχουν απρόσκοπτη πρόσβαση στα δημόσια κτίρια, να υπάρξουν δράσεις

κοινωνικής επανένταξης όσων ατόμων από αυτά βρίσκονται σε ιδρύματα και να γίνει αυστηρή εφαρμογή της κοινοτικής οδηγίας που δίνει κίνητρα αλλά και δουλειά στα άτομα με αναπηρία.

Η κατάσταση είναι ιδιαίτερα δύσκολη για τα άτομα με ειδικές ανάγκες που πλήττονται διπλά επειδή είναι παράλληλα μέλη άλλων ομάδων που αντιμετωπίζουν εμπόδια στην κοινωνία μας, όπως οι ηλικιωμένοι με ειδικές ανάγκες, οι γυναίκες με ειδικές ανάγκες και τα άτομα των εθνοτικών μειονοτήτων με ειδικές ανάγκες.

Η επίτευξη ίσων ευκαιριών για τα άτομα με ειδικές ανάγκες απαιτεί μια πολύπλευρη στρατηγική που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, την καταπολέμηση των διακρίσεων, τη διευκόλυνση της αυτονομίας στην καθημερινή ζωή, την προώθηση της μεγαλύτερης κοινωνικής ένταξης, την ενίσχυση των ευκαιριών για εκπαίδευση, κατάρτιση, διά βίου μάθηση και απασχόληση και την αύξηση της διαθεσιμότητας και της ποιότητας των τεχνολογιών που παρέχουν φροντίδα και βοήθεια σε αυτά τα άτομα. Αυτή είναι μια σημαντική πρόκληση η οποία για να αντιμετωπιστεί χρειάζεται πολλά μέτρα σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο.

Επιπλέον ένα από τα κύρια εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες είναι η αρνητική στάση και η προκατάληψη της κοινωνίας. Παρά την αξιοσημείωτη πρόοδο, οι αντιλήψεις για το τι σημαίνει να έχει ένα άτομο ειδικές ανάγκες παραμένουν βαθιά ριζωμένες στις εκπαιδευτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές πρακτικές. Συνεπώς τα άτομα με ειδικές ανάγκες έχουν περιορισμένες ευκαιρίες για εκπαίδευση, συμμετοχή στην κοινωνική ζωή, ενίσχυση της αυτοεκτίμησης και ανάπτυξη των προσόντων. Πρέπει συνεπώς να γίνουν πολλά για να αλλάξουν τα στερεότυπα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες στην κοινωνία. Σε αντίθετη περίπτωση δεν θα αξιοποιηθούν οι δυνατότητες των ατόμων με ειδικές ανάγκες, ούτε η συμβολή τους στην κοινωνία.

Η αλλαγή της στάσης απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες, από την πλευρά των κυβερνήσεων και της ευρύτερης κοινωνίας, πρέπει να αποκτήσει μια πρακτική έκφραση μέσω της εφαρμογής μιας σειράς πολιτικών που έχουν σχεδιαστεί για να συμμετέχουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες στην ευρύτερη κοινωνία. Τη μεγαλύτερη επιρροή έχουν τα μέτρα κατά των διακρίσεων και η ενίσχυση των δυνατοτήτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Το ίδιο σημαντική είναι η ένταξη η οποία στοχεύει να δώσει στα άτομα με ειδικές ανάγκες τη δυνατότητα να συμμετέχουν, όπου είναι δυνατόν στις βασικές εκπαιδευτικές, εργασιακές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω πολλών κοινοτικών προγραμμάτων και ψηφισμάτων, τα τελευταία είκοσι χρόνια, ανταποκρίθηκε και στη συνέχεια συνέβαλε να μετατοπισθεί η έμφαση της πολιτικής στην ενίσχυση και στην προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες και στην παροχή ευκαιριών για να συμβάλλουν στην ευρύτερη κοινωνία, μέσω τροποποιήσεων σε βασικές υπηρεσίες ώστε να είναι πιο προσπελάσιμες σε αυτούς. Το ζητούμενο εξακολουθεί να είναι η πρακτική εφαρμογή αυτών των κατευθύνσεων πολιτικής.

Ένα βήμα για την κοινωνική ενσωμάτωση του ατόμου σε μια πρώτη φάση είναι η πραγματοποίηση ομαδικών και αθλητικών δραστηριοτήτων, που να μπορούν να συμμετέχουν και τα άλλα μέλη της οικογένειας. Ένα επόμενο βήμα αποτελεί η θεσμοθέτηση και η πραγματοποίηση προγραμμάτων άθλησης ατόμων με και χωρίς ειδικές ανάγκες. Δηλαδή όπου είναι δυνατό να μπορούν να γίνονται κοινά προγράμματα άσκησης για άτομα χωρίς ειδικές ανάγκες και για άτομα με ειδικές ανάγκες(π.χ. κολύμβηση, μπάσκετ, βόλεϊ, αναρρίχηση, ιπασία κ.λ.π.).

Τα οφέλη από ένα τέτοιο πρόγραμμα ένταξης είναι αμφίδρομης κατεύθυνσης, καθώς δεν ωφελούνται μόνο τα άτομα με ειδικές ανάγκες, αλλά και τα άτομα του γενικού πληθυσμού. Η ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες στα γενικά προγράμματα φυσικής δραστηριότητας μπορεί να προωθήσει την κοινωνικότητα των ατόμων χωρίς ειδικές ανάγκες, να αλλάξει τη στάση τους απέναντι στο διαφορετικό και να αυξήσει την ικανότητα τους για συνεργασία. Ακόμα και σοβαρής μορφής αναπηρίες δεν παρεμποδίζουν τη διεξαγωγή του προγράμματος, ούτε και μειώνεται η ποιότητά του.

Η θεσμοθέτηση και η τακτική διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων (τουρνουά, ημερίδες, φιλικές αθλητικές συναντήσεις) μεταξύ αθλητικών συλλόγων ατόμων με και χωρίς ειδικές ανάγκες είναι ένα ακόμα βήμα που συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση όλων των εμπλεκομένων. Πολύ περισσότερο δε η συμμετοχή των ατόμων με ειδικές ανάγκες σε μικτά προγράμματα φυσικής δραστηριότητας συμβάλλει στην ένταξη και ενσωμάτωση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην κοινωνία, την άρση των προκαταλήψεων απέναντι στη διαφορετικότητα, αποκλείοντας έτσι τη δημιουργία γκέτο, δηλαδή συγχρόνων Καιάδων όπως είναι ο ρατσισμός και ο κοινωνικός αποκλεισμός. Γενικότερα, η υλοποίηση ανάλογων προγραμμάτων βοηθά στην ωρίμανση και ενδυνάμωση στάσεων αποδοχής του <<άλλου>> με ισότιμα κριτήρια και τη δημιουργία θεσμών που να προωθούν τη συμμετοχή των πολιτών με ίσους όρους σε όλα τα επίπεδα κοινωνικής δράσης, δηλαδή ενισχύοντας ουσιαστικά την ίδια τη δημοκρατία.

2. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Η τουριστική βιομηχανία στις χώρες της Ευρώπης εξακολουθεί να αναπτύσσεται με αλματώδη βήματα, τόσο σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο προσέλκυσης τουριστών από τρίτες χώρες, έξω από τα όρια ευρωπαϊκής ηπείρου.

Οι ανάγκες όμως σε παροχές και υπηρεσίες πολλών πληθυσμιακών ομάδων, όπως είναι οι ηλικιωμένοι και ακόμα περισσότερο οι άνθρωποι με αναπηρία, εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται ως ζητήματα χαμηλής προτεραιότητας και σε πολλές περιπτώσεις αγνοούνται παντελώς. Ο αριθμός των προσπελάσιμων ξενοδοχείων και των άλλων αντίστοιχων καταλυμάτων ανά την Ευρώπη είναι πολύ χαμηλός, ενώ ακόμα και εκείνα που θεωρούνται προσπελάσιμα πολύ σπάνια καλύπτουν απολύτως τις ανάγκες των φιλοξενούμενων με αναπηρία. Το 10-20% των ευρωπαϊών πολιτών έχει κάποιου είδους αναπηρία και τα ποσοστά αυτά αυξάνονται σταδιακά με τη γήρανση του πληθυσμού της Ευρώπης. Σοβαρές ελλείψεις στον τομέα του προσπελάσιμου τουρισμού, έχει εκδώσει πλήθος συστάσεων προς τα κράτη-μέλη για την υιοθέτηση πολιτικών αποκατάστασης της προσπελασιμότητας των τουριστικών καταλυμάτων. Οι παραπάνω συστάσεις δεν έχουν ακόμα ξεκινήσει να υλοποιούνται, με αποτέλεσμα, να μην έχει σημειωθεί πανευρωπαϊκά κάποια ιδιαίτερη πρόοδος στο συγκεκριμένο τομέα. Η εξυπηρέτηση χιλιάδων τουριστών με αναπηρία που θα μπορούν εύκολα και γρήγορα να εντοπίζουν προσπελάσιμα τουριστικά καταλύματα και να επιλέγουν μεταξύ διαφορετικών τουριστικών προορισμών, φιλοδοξεί να ευαισθητοποιήσει τους επιχειρηματίες των τουριστικών εγκαταστάσεων να αναβαθμίσουν την ποιότητα των υπηρεσιών τους και να ανοίξουν τις πόρτες της επιχείρησής τους σε νέες ομάδες τουριστών και επομένως σε ένα ευρύτερο φάσμα πελατών.

Άλλωστε, κανένας ειδικός δε μπορεί να κρίνει καλύτερα από έναν άνθρωπο με αναπηρία το εάν μια εγκατάσταση είναι όντως προσπελάσιμη και καλύπτει τις ανάγκες του.

2.1 Εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες στις μεταφορές

Τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, ενώ αποτελούν ένα σημαντικό κομμάτι μιας τουριστικής δραστηριότητας, στην περίπτωση ΑμΕΑ αποτελούν φραγμό στην ομαλή διαμονή και μετακίνηση τους στα μεγάλα αστικά κέντρα της Ελλάδας, άλλα και στην επαρχία. Σαν αποτέλεσμα, πάρα πολύ λίγοι παρατετραπληγικοί μπορούν να κυκλοφορήσουν αφού ακόμα και αν προσπαθήσουν θα συναντήσουν τεράστια προβλήματα.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΣΕ)

Έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές παρεμβάσεις για την βελτίωση της προσβασιμότητας και την εξυπηρέτηση των ΑμΕΑ και γενικότερα των εμποδιζόμενων ατόμων στους σιδηροδρομικούς σταθμούς του δικτύου του Οργανισμού, μεταξύ των οποίων είναι οι παρακάτω:

Σιδηροδρομικός Σταθμός Αθηνών (Λαρίσης)

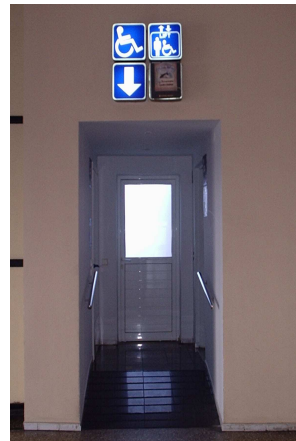
- Λειτουργεί γραφείο εξυπηρέτησης ΑμΕΑ
- Έχουν εξασφαλιστεί, με κατάλληλη σήμανση, δυο θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων έμπροσθεν του σταθμού.
- Υπάρχει ράμπα σύνδεσης του οδοστρώματος με το πεζοδρόμιο
- Υπάρχει ράμπα σύνδεσης του πεζοδρομίου με τη στάθμη του σταθμού και την κύρια αποβάθρα
- Έχουν κατασκευαστεί επάλληλες θύρες που ανοίγουν αυτόματα με φωτοκύτταρο
- Λειτουργεί οπτική (ειδικοί ηλεκτρονικοί πίνακες) και ηχητική αναγγελία άφιξης και αναχώρησης των αμαξοστοιχιών
- Έχουν εγκατασταθεί ειδικά αναβατόρια στην υπόγεια διάβαση κλίμακας για την δυνατότητα πρόσβασης επιβατών μετακινούμενων σε αναπηρικά αμαξίδια από και προς τη δεύτερη αποβάθρα του σταθμού.

- Ο σταθμός διαθέτει δύο ανυψωτικούς μηχανισμούς
- Λειτουργεί ειδικό WC για ΑμΕΑ

Σιδηροδρομικός Σταθμός Θεσσαλονίκης

- Έχουν προβλεφθεί δύο θέσεις στάθμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων
- Η πρόσβαση από τον εξωτερικό χώρο εντός του σταθμού είναι ισόπεδη
- Έχουν κατασκευαστεί επάλληλες θύρες που ανοίγουν αυτόματα με φωτοκύτταρο
- Κατασκευάστηκε σε ένα εκδοτήριο εισιτηρίων ειδική πλατφόρμα, με ράμπα πρόσβασης, για την εξυπηρέτηση των επιβατών που μετακινούνται με αναπηρικά αμαξίδια.
- Κατασκευάστηκε ειδικός ανελκυστήρας σύνδεσης της αίθουσας έκδοσης εισιτηρίων και αναμονής με την αποβάθρα 1, για την εξυπηρέτηση των εμποδιζόμενων ατόμων
- Κατασκευάστηκε ειδικός χώρος WC για ΑμΕΑ
- Λειτουργεί οπτική (ειδικοί ηλεκτρονικοί πίνακες) και ηχητική αναγγελία άφιξης και αναχώρησης των αμαξοστοιχιών
- Έχουν γίνει κατάλληλες παρεμβάσεις και έχουν προβλεφθεί ειδικές εξυπηρετήσεις στους σταθμούς Αθηνών (Πελοποννήσου), Λιανοκλαδίου, Παλαιοφαρσάλου, Σοφάδων, Καρδίτσας, Τρικάλων, Καλαμπάκας, Βόλου, Ραφάνης, Ευαγγελισμού, Λιτόχωρου, Αιγινίου, Πατρών κ.λπ.

Σιδηροδρομικός Σταθμός Θεσσαλονίκης

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ (Ο.Α.)

Όλες οι κτιριακές εγκαταστάσεις της Ο.Α. στο Διεθνή Αερολιμένα <<Ελευθέριος Βενιζέλος>> είναι προσβάσιμες και σύμφωνα με τις οδηγίες σχεδιασμού για ΑμΕΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Οι αίθουσες VIP της Ο.Α. στο κτίριο του κυρίως αεροσταθμού, είναι απόλυτα προσβάσιμες και διαθέτουν κατάλληλα εξοπλισμένους χώρους υγιεινής.

Τα αεροσκάφη B737-400, B737-300, A300-600 διαθέτουν καθίσματα με αρθρωτά εξωτερικά προσάγκωνα και ειδικά διαμορφωμένα WC, ενώ τα A349-300 διαθέτουν και ειδικά στενά αμαξίδια για τη μετακίνηση στο εσωτερικό του αεροσκάφους.

Ειδικό ανυψωτικό μηχανισμό (high loaders) για την αποβίβαση και επιβίβαση των επιβατών ΑμΕΑ, διατίθενται στους μεγαλύτερους αεροσταθμούς της χώρας.

Αναπηρικά αμαξίδια παρέχονται δωρεάν προς και από το αεροσκάφος, εφόσον ζητηθούν κατά την κράτηση θέσης καθώς και προσωπικό για την εξυπηρέτηση επιβατών ΑμΕΑ από την ειδική υπηρεσία της ΟΑ που ακολουθεί τις οδηγίες της IATA.

ΕΙΔΙΚΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΓΙΑ ΑΜΕΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ειδικά δρομολόγια λεωφορείων για ΑΜΕΑ με ειδικά διασκευασμένα οχήματα του ΟΑΣΘ, χρησιμοποιούνται για την δωρεάν μεταφορά ατόμων με ειδικές ανάγκες στο Νομό Θεσσαλονίκης. Τα δυο λεωφορεία έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν και αναπηρικά αμαξίδια, διαθέτουν όλες τις εξυπηρετήσεις για τα ΑΜΕΑ και θα μπορούν να μετακινούνται με αυτά (με προσυνηννόηση – τηλεφωνικό ραντεβού) από ένα έως τέσσερα άτομα στο ίδιο δρομολόγιο (με ή χωρίς συνοδούς) προς τους επιθυμητούς προορισμούς. Τα δύο οχήματα θα εξυπηρετούν τα ΑΜΕΑ όλες τις εργάσιμες ημέρες και κάθε Σάββατο από τις 6 το πρωί ως τις 10 το βράδυ, ενώ κάθε Κυριακή και τις αργίες θα εξυπηρετούν από τις 8 το πρωί ως τις 3 το μεσημέρι. Ο ΟΑΣΘ θα μετακινεί τους ενδιαφερόμενους από το σπίτι στη δουλειά τους, στο νοσοκομείο, το σχολείο, το πανεπιστήμιο ή ακόμη και για ψυχαγωγία και αντίστροφα ενώ πρέπει να προηγείται πάντοτε τηλεφωνικό ραντεβού. Επίσης, ύστερα από προσυνηννόηση ΟΑΣΘ και Συνδέσμου Παραπληγικών ή Συλλόγου Γονέων ΑΜΕΑ θα οργανώνονται και θα εκτελούνται από τον ΟΑΣΘ μετακινήσεις και για κοινωνικούς σκοπούς. Οι μετακινήσεις θα γίνονται εντός όλης της περιοχής ευθύνης του ΟΑΣΘ.

Τα ραντεβού θα πρέπει να κλείνονται την προηγούμενη μέρα της μετακίνησης και μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις την ίδια μέρα, τουλάχιστον δύο ώρες νωρίτερα από τη μετακίνηση.

2.2 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Η κοινωνικότητα, η δραστηριοποίηση, η ενθάρρυνση, η αποδοχή από τον κοινωνικό περίγυρο και όλα τα θετικά αποτελέσματα που πηγάζουν από την συμμετοχή ανθρώπων με ειδικές ανάγκες σε τέτοιου είδους διοργανώσεις, οπωσδήποτε επισημαίνουν έντονα την αξία, την σημασία της αναψυχής και των αντίστοιχων διοργανώσεων γι' αυτούς.

Η συμμετοχή τους σε τέτοιου είδους δραστηριότητες αναψυχής θεωρούνται <<γέφυρες>> στην διαδικασία ενσωμάτωσης μεταξύ δύο κόσμων, διαφορετικών νοοτροπιών και διαφορετικής πρακτικής, συμβάλλοντας στην ισότιμη συνύπαρξη και στην αλληλοαποδοχή ατόμων με διαφορετικές ικανότητες.

Το προϊόν της συμμετοχής των ατόμων που πάσχουν π.χ. από κάκωση στον νωτιαίο μυελό, από μυϊκή δυστροφία, από ακρωτηριασμούς κ.α. σε αθλήματα που πραγματοποιούνται στη φύση, όπως ιππασία, αναρρίχηση, ορειβασία, είναι τα αισθήματα χαράς, ευχαρίστησης και αυτοεκτίμησης. Ένα άτομο με κινητικά προβλήματα που συμμετέχει σε απλές και μη ανταγωνιστικές δραστηριότητες αναψυχής και βιώνει μέσα απ' αυτήν την συμμετοχή την επιτυχία, στη συνέχεια επιδιώκει την συμμετοχή του σε ακόμη πιο δύσκολες καταστάσεις που απαιτούν μεγαλύτερη προσπάθεια (Adams & McCubbin, 1991).

Δραστηριότητες Αναψυχής για Άτομα με Κινητικές Ιδιαιτερότητες

Η αναψυχή είναι έννοια συνυφασμένη με την αναζωογόνηση, την ξεκούραση, την χαλάρωση. Μια υφιστάμενη, προφανώς, από καταβολής του ανθρώπου, ανάγκη. Σε δύσκολους καιρούς όπου πρωτοστατούσε ο αγώνας για την καθημερινή επιβίωση, η ανάγκη αυτή παραμεριζόταν ή ικανοποιούνταν συνήθως με απλούς τρόπους. Σήμερα, με την αναβάθμιση του πολιτιστικού επιπέδου ή του τεχνολογικού πολιτισμού των οργανωμένων και σύγχρονων κοινωνιών, ο όρος αναψυχή αποτελεί, πλέον, ένα σημαντικό κεφάλαιο στη ζωή των ανθρώπων. Αυτό ως αποτέλεσμα του ταχύ ρυθμού ζωής στην πόλη, μακριά από το φυσικό περιβάλλον, την ήρεμη σκέψη, τον φυσικό

τρόπο διατροφής όπου η ψυχοσωματική υγεία και ισορροπία των περισσότερων έχει διαταραχθεί

Αυτή η κατάσταση έχει οδηγήσει τους ανθρώπους στην ενασχόληση με οποιεσδήποτε δραστηριότητες αναψυχής ως επιτακτική ανάγκη, πια, για τον σύγχρονο άνθρωπο, ο οποίος προσπαθεί, μα κάθε τρόπο να αντισταθμίσει την διαταραγμένη ισορροπία του, συνειδητά ή όχι. Ο τρόπος ψυχαγωγίας που ικανοποιεί τον καθένα, βέβαια, είναι καθαρά υποκειμενική επιλογή. Φαίνεται, όμως, ότι είναι κοινά αποδεκτό το γεγονός πως όποιες και αν είναι οι δραστηριότητες που διοργανώνονται μέσα σε φυσικό περιβάλλον, είναι από τις πλέον αρεστές σε όλους. Τα τελευταία χρόνια άτομα με κινητικές ιδιαιτερότητες συμμετέχουν σε δραστηριότητες αναψυχής ως αποτέλεσμα της δικής τους επιθυμίας να εναρμονιστούν με την φύση, να ευαισθητοποιηθούν για το περιβάλλον ή ακόμη και να ωφεληθούν στον κινητικό, συναισθηματικό και ψυχολογικό τομέα (Jensen, 1985). Επιπλέον, αυτού του είδους η συμμετοχή καθορίζεται και από την σύγχρονη αντίληψη σχετικά με την ενσωμάτωση, αυτών των ατόμων, στην κοινωνία. Η ιδέα της ενσωμάτωσης στηρίζεται στην υπόθεση ότι η κοινωνία ανήκει σε όλους τους ανθρώπους και ότι όλοι οι άνθρωποι, ανεξαρτήτως επιπέδου και βαθμού ιδιαιτερότητας, ανήκουν σε αυτήν. Πιο συγκεκριμένα, η εκπαιδευτική και κοινωνική διαδικασία, εξετάζει τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του κάθε ατόμου ξεχωριστά, ενώ καθορίζει συγχρόνως και τα μέσα υποστήριξης που απαιτούνται ώστε τα άτομα να λειτουργούν σε ένα φυσικό και λιγότερο δεσμευτικό, για την προσωπικότητά τους, περιβάλλον (Berger, 1994).

Σκοπός της έρευνας αυτής είναι να παρουσιαστούν προγράμματα με αντικείμενο την συμμετοχή ατόμων με κινητικές ιδιαιτερότητες σε δραστηριότητες αναψυχής που οδηγούν στην ενσωμάτωση, ούτως ώστε να υπάρξει πλατύτερη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε αυτό το θέμα. Μέσω αυτών των προγραμμάτων διαπιστώνεται, ακόμη, κατά πόσο κάποιοι υπαίθριοι χώροι και εγκαταστάσεις πληρούν τις προϋποθέσεις για την υλοποίηση ανάλογων δραστηριοτήτων, καθώς και τις τροποποιήσεις, που τυχόν απαιτούνται, για την καλύτερευση και βελτίωσή τους.

Δραστηριότητες Αναψυχής για Άτομα με Διανοητική Υστέρηση

Δραστηριότητες Αναψυχής είναι ένας όρος που περιλαμβάνει την ευχαρίστηση, την επικοινωνιακή χρησιμοποίηση του ελεύθερου χρόνου, καθώς και τις δραστηριότητες που προσφέρουν ξεκούραση, χαλάρωση και αναζωογόνηση από την ρουτίνα της εργασίας. (Jensen, 1985).

Διανοητική Υστέρηση είναι η κάτω του μέσου όρου νοητική λειτουργία που εμφανίζεται κατά την περίοδο ανάπτυξης του παιδιού (μέχρι την ηλικία των 18 ετών) και σχετίζεται με διαταραχές στην προσαρμοστική συμπεριφορά (Grossman, 1973).

Οι άνθρωποι είχαν πάντα την ανάγκη να συμμετέχουν σε δραστηριότητες αναψυχής, ανεξαρτήτως από πολιτιστικές, φυλετικές ή διάφορες άλλες ιδιαιτερότητες. Σήμερα στις σύγχρονες κοινωνίες, με την ανάπτυξη του τεχνολογικού πολιτισμού, η αναψυχή αποτελεί βιολογική ανάγκη για συναισθηματική και ψυχοσωματική ισορροπία. Η ισορροπία των δραστηριοτήτων αναψυχής σχολιάζεται συχνά στη βιβλιογραφία τα τελευταία χρόνια. Ο Kelly (1990) χαρακτηριστικά αναφέρει ότι η συμμετοχή σε αυτές τις δραστηριότητες δίνει την δυνατότητα προσέγγισης μεταξύ των μελών της οικογένειας ή άλλων κοινωνικών ομάδων, με αποτέλεσμα την διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος όπου οι άνθρωποι ζουν σε μεγαλύτερη αρμονία. Τα άτομα που συχνά ασχολούνται με δραστηριότητες αναψυχής είναι λιγότερο ευπαθή στην εμφάνιση καρδιακών προβλημάτων, προβλημάτων στην σπονδυλική στήλη, διαβήτη, παχυσαρκίας και κάποιων τύπων καρκίνου, από τα άτομα που ζουν καθιστική ζωή (Eichstaedt & Lavay, 1992). Η συμμετοχή τους, επίσης, συμβάλλει στην ανάπτυξη της ψυχικής υγείας (International Society of Sport Psychology, 1992). Η βελτίωση της φυσικής κατάστασης μέσα από δραστηριότητες αναψυχής σχετίζεται άμεσα με την αύξηση της αυτοπεποίθησης και με την αυτοαντίληψη που τρέφει το άτομο για τον εαυτό του και τις ικανότητες του.

Δραστηριότητες Αναψυχής και Άτομα με Ειδικές Ανάγκες

Η συμμετοχή των ατόμων με ειδικές ανάγκες σε δραστηριότητες αναψυχής ορίζεται από την σύγχρονη αντίληψη για την ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία. Η κοινωνία ανήκει σε όλους, επομένως η κοινωνία υποχρεούται να προσφέρει τις καταλληλότερες συνθήκες εκπαίδευσης, εργασίας και ψυχαγωγίας όπου τα ΑμΕΑ θα

μπορούν να λειτουργούν σ' ένα λιγότερο δεσμευτικό, για την προσωπικότητά τους, περιβάλλον (Berger, 1994).

Η ενσωμάτωση των ατόμων με διανοητική καθυστέρηση στην κοινωνία, αποτελεί ένα από τα πλέον επίκαιρα και, ταυτόχρονα, πολύπλοκα θέματα της Ειδικής Αγωγής και της Προσαρμοσμένης Φυσικής Αγωγής. Τα σημαντικότερα προβλήματα παρουσιάζονται κατά την περίοδο της ενηλικίωσης αυτών των ατόμων. Η μετάβασή τους από ένα περιβάλλον οργανωμένο και προστατευτικό, οικογενειακό και σχολικό, σ' ένα καινούριο ιδιαίτερα δύσκολο και απαιτητικό, καθώς και μοναχικό, απαιτεί την άριστη προετοιμασία από μέρους του σχολείου και των άλλων φορέων, με σκοπό την διασφάλιση της ποιότητας της ζωής τους. Πολλοί έφηβοι και ενήλικες με διανοητική καθυστέρηση που ετοιμάζονται να ζήσουν σε, όσο το δυνατόν περισσότερο ανεξάρτητους χώρους, αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα και συχνά οδηγούνται σε ψυχολογική κατάπτωση, μειωμένη αυτοπεποίθηση καθώς και οργανική επιβάρυνση, όπως την παχυσαρκία, τα καρδιακά προβλήματα κ.α. η παχυσαρκία είναι ένα μεγάλο πρόβλημα για σχεδόν περισσότερο από το 1/3 του πληθυσμού των παιδιών με μέτρια διανοητική καθυστέρηση (Fernahall & Tymeson, 1987. Fox Hartney, Rotatari & Kurpiers, 1985. Kelly, Rimner & Ness 1986) και κυρίως των παιδιών με το σύνδρομο Down (Eichstaedt, Wang, Polacek & Dohrmann, 1991), κάτι που αποτελεί τη συχνότερη αιτία αποφυγής για συμμετοχή σε δραστηριότητες αναψυχής.

Τα άτομα με διανοητική καθυστέρηση, που ζουν με τις οικογένειές τους, ξοδεύουν τον περισσότερο τους χρόνο σε μοναχικές δραστηριότητες, όπως μουσική και τηλεόραση (McConkey, Walsh, Mulcahy, 1981. Cavet 1989) και χαρακτηρίζονται από χαμηλά επίπεδα συμμετοχής σε δραστηριότητες αναψυχής (Blair, 1985. Kennedy, Smith, Austin, 1991). Για τους McGinley και McConkey (1990), η απουσία ευκαιριών αναψυχής γι' αυτά τα άτομα, οφείλεται περισσότερο από κάθε τι άλλο στην αντίληψη ότι τα νοητικά καθυστερημένα άτομα δεν μπορούν ή δεν χρειάζεται να διασκεδάζουν με τον ίδιο τρόπο που διασκεδάζουν και τα κανονικά άτομα μιας και ήδη η ζωή τους είναι μια ζωή αναψυχής.

Προγράμματα Αναψυχής και Άτομα με Διανοητική Καθυστέρηση

Τα άτομα με διανοητική καθυστέρηση μπορούν και συμμετέχουν σε όλα τα προγράμματα που έχουν αντικείμενο τις δραστηριότητες αναψυχής. Από τα πλέον

αγαπητά είναι η χειροτεχνία, ο χορός, το θέατρο, η μουσική, τα παιχνίδια, τα προγράμματα φυσικής κατάστασης (O' Morrow, 1980).

Τα προγράμματα αναψυχής μπορούν να περιλαμβάνουν ταξίδια μιας ημέρας έως και μερικών εβδομάδων, μπορούν να προσφέρουν, μεταξύ των άλλων, στα άτομα με διανοητική καθυστέρηση αισθήματα αυτονομίας και ελευθερίας. Ψάρεμα, κολύμπι, καταδύσεις, εκδρομές στο δάσος, άναμμα φωτιάς, παρατήρηση συμπεριφοράς πουλιών, είναι μερικές ιδέες που μπορούν να πραγματοποιηθούν σε μικρές ή μεγάλες ομάδες ατόμων, λιγότερο ή περισσότερο οργανωμένες εκδρομές. Τα ταξίδια, όμως, που περιλαμβάνουν περιπέτεια και ριψοκίνδυνες αποστολές, έχουν περισσότερα οφέλη από όσα υποθέτουν μερικοί (Datillo & Murfy, 1987). Δραστηριότητες, όπως αναρρίχηση και κατάβαση από βράχους, πεζοπορίες στο βουνό, canoe-cayak κ.α. προσφέρονται τα τελευταία χρόνια, από ιδιώτες, με επιτυχία. Η ενσωμάτωση ατόμων με διανοητική καθυστέρηση σ' αυτές τις αποστολές πρέπει να γίνει πραγματικότητα και στην Ελλάδα. Ένα σπουδαίο ζήτημα είναι ότι τα άτομα αυτά τείνουν να συνδέουν τις φυσικές δραστηριότητες με το περιβάλλον στο οποίο αυτές γίνονται. Όταν είναι απαραίτητο να γίνουν αλλαγές ο γυμναστής θα πρέπει να χειριστεί κάθε κατάσταση σαν μια καινούρια εμπειρία, και να γυμνάσει ανάλογα χωρίς να υποθέσει μεταφορά επιδεξιοτήτων ή γνώσης από την προηγούμενη κατάσταση.

Μερικές φορές ακόμη και μικρά εμπόδια κατά την διάρκεια πεζοπορίας, μπορούν να προκαλέσουν σοβαρά προβλήματα σε αυτά τα άτομα, που ούτως ή άλλως περπατούν με αργά ρυθμό. Το σύστημα του συνοδού είναι το ταίριασμα ενός ατόμου με νοητική υστέρηση με ένα ικανό άτομο σε δεδομένη κατάσταση, π.χ. στο παιχνίδι orienteering τοποθετούνται ικανά άτομα που έχουν, όμως, νοητική υστέρηση μαζί με άλλα διανοητικά καθυστερημένα που αδυνατούν να αντεπεξέλθουν στις ανάγκες του αγώνα.

Για τα άτομα αυτά, που συνήθως είναι περιορισμένα σε ιδρύματα, νοσοκομεία, κέντρα ή ζουν απομονωμένα στο σπίτι, οι υπαίθριες δραστηριότητες αποτελούν μια νέα εμπειρία. Κάποια άτομα με νοητική υστέρηση δεν έχουν την αίσθηση του φόβου. Άτομα που δεν μπορούν να κολυπήσουν, μπορεί να πηδήσουν στο βαθύ μέρος του κολυμβητηρίου ή να κάνουν μακροβούτι στα βαθιά στη θάλασσα, χωρίς καμιά έγνοια για την ασφάλεια τους. Ταυτόχρονα, μπορεί να μην αισθάνονται τον πόνο, την σωματική δυσαρέσκεια και να σπρώχνουν τον εαυτό τους πέρα από τις δυνάμεις τους, παρόλο που μπορεί να είναι τραυματισμένα ή άρρωστα.

Ο συνοδός-γυμναστής πρέπει να γνωρίζει, για κάθε άτομο ξεχωριστά, το ιατρικό ιστορικό τους, συζητώντας το πρόβλημα με έμπειρους επαγγελματίες και γονείς, οι οποίοι έχουν καθημερινή επαφή με τα άτομα και συζητώντας τα προβλήματα με τα ίδια τα άτομα.

Αυτό που προσπαθούν να πετύχουν τα άτομα αυτά, είναι να αποκτήσουν την ανεξαρτησία τους μέσω απλών σωματικών δραστηριοτήτων (π.χ. πορείες στο βουνό, κανό, κωπηλασία με βάρκα κλπ.). Ο γυμναστής που θα μπορούσε να τους οδηγήσει σε περισσότερο περιπετειώδεις δραστηριότητες, όπου πιθανόν να μην μπορούσαν να ανταποκριθούν, θα τους εμπόδιζε να πετύχουν ακριβώς αυτό, την ανεξαρτησία που επιδιώκουν.

Τα περισσότερα άτομα με μέτρια νοητική υστέρηση μπορούν να λειτουργήσουν αυτόνομα σε αυτές τις αποστολές και δεν απαιτούνται ειδικές προβλέψεις για την ασφάλεια τους. Άτομα με χαμηλότερα επίπεδα νοητικής λειτουργίας και κινητικών δεξιοτήτων απαιτούν μεγαλύτερο έλεγχο και προσοχή. Η δημιουργία ομάδων δύο ατόμων (ενός με διανοητική καθυστέρηση και του άλλου χωρίς ειδικές ανάγκες) θεωρείται απαραίτητη εδώ. Οι προφορικές οδηγίες στους συμμετέχοντες, για τα πρακτικά αθλήματα, δεν γίνονται εύκολα κατανοητές. Απαιτείται, λοιπόν, να μην φοβάται ο συνοδός-γυμναστής να αγγίξει το άτομο π.χ. τοποθετώντας τα πόδια στην σωστή θέση, μιας και αυτός είναι ο πιο άμεσος τρόπος για κάποια άτομα με διανοητική υστέρηση, να καταλάβουν τι λέει ο γυμναστής. Ένα σημαντικό προστάδιο της πλατύτερης αποδοχής των ατόμων αυτών από τις κοινωνικές ομάδες είναι η σχέση φιλίας και εμπιστοσύνης που δημιουργείται μεταξύ των ατόμων που αποτελούν την ομάδα, καθώς και αυτών με τους συνοδούς-γυμναστές. Αυτή η σταδιακή ενσωμάτωση επιφέρει στα άτομα με διανοητική υστέρηση, αυτονομία και μεγαλύτερη ευκολία συμμετοχής και σε άλλες μορφές αθλητισμού.

Μικρές ή μεγαλύτερες προσαρμογές στους χώρους αναψυχής (camping, parking) ή στη φύση (μονοπάτια, ακτές, πάρκα) απαιτούνται συχνά να γίνουν για να μπορέσουν να υπηρετήσουν τις ανάγκες όλων των ανθρώπων συμπεριλαμβανομένων και αυτών με διανοητική καθυστέρηση (Verhe, 1995).

Υπάρχουν αρκετές δυσκολίες που παρουσιάζονται εάν ένα άτομο με διανοητική υστέρηση επιλέξει να συμμετάσχει σε ένα πρόγραμμα φυσικής αγωγής που δεν απευθύνεται σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Ο ρυθμός εκτέλεσης των ασκήσεων του είναι πιο αργός, παρατηρούνται διακυμάνσεις στην πρόοδο του, υπάρχει αδυναμία εστίασης της προσοχής του σε περισσότερες από μια εντολές κάθε στιγμής, καθώς

και φαινόμενα αντίστασης σε αλλαγές της ρουτίνας του προγράμματος που συμμετέχει. Οι δυσκολίες αυτές μπορούν να μετριαστούν εάν υπάρξει και προσφερθεί προσοχή στη διδασκαλία και κατάλληλη υποστήριξη από τους συνοδούς-γυμναστές. Χρειάζεται περισσότερος χρόνος για ένα άτομο με διανοητική υστέρηση προκειμένου να προσαρμοστεί σε καινούριες καταστάσεις ή να μάθει καινούρια δεξιότητα (Bullock, 1993).

Στα άτομα με το σύνδρομο Down παρατηρείται χαμηλός δείκτης νοημοσύνης, καθώς και κινητική αδεξιότητα. Χαρακτηρίζονται, όμως, από μεγάλη προθυμία να συμμετέχουν σε δραστηριότητες αναψυχής όπως ο χορός και η γυμναστική. Η οργάνωση προγραμμάτων φυσικής αγωγής και ψυχαγωγίας προϋποθέτει ιατρικές εξετάσεις με σκοπό την διαπίστωση του βαθμού κινητικότητας της ατλαντοαξονικής περιοχής. Στο 17% του πληθυσμού αυτών των ατόμων παρουσιάζεται υπερεϋλγισία μεταξύ των δύο πρώτων σπόνδυλων της σπονδυλικής στήλης, όπου και όταν παρουσιάζονται θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο το άτομο που συμμετέχει σε δραστηριότητες που προκαλούν πίεση στο λαιμό (π.χ. γυμναστική εδάφους, πάλη, καταδύσεις). Εάν αποδειχθεί η ύπαρξη τη πάθησης, πρέπει να απαγορευτεί η συμμετοχή σε δραστηριότητες φυσικής αγωγής (Cooke, 1984).

Προγράμματα ψυχαγωγίας και αναψυχής, οργανωμένα από την Κοινότητα ή τον Δήμο, μπορούν να αποτελέσουν δυναμική παρέμβαση τον τομέα της ψυχαγωγίας των ατόμων με διανοητική καθυστέρηση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το πρόγραμμα κοινωνικής πολιτικής της Δανίας, όπου ενθαρρύνει την συμμετοχή των πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και τη συμμετοχή όλης της οικογένειας (γονείς, αδέρφια) σε εκείνες τις περιπτώσεις όπου το μειονεκτικό παιδί έχει τεθεί υπό την εποπτεία κάποιου νοσοκόμου, δεν μπορεί να έχει παρά μόνο θετικά αποτελέσματα (Jeppesen, 1993).

Τα συμφέροντα των πλέον μη-προνομιούχων ομάδων του πληθυσμού, π.χ. τα άτομα με νοητική υστέρηση, εξυπηρετούνται καλύτερα από την τοπική αυτοδιοίκηση παρά από την νομαρχιακή. Διαφορετικά δημιουργείται αποξένωση σε κοινότητες οι οποίες αισθάνονται οργανικά (κοινωνικά και αρκετά συχνά γεωγραφικά) απομακρυσμένες από τα κέντρα λήψης αποφάσεων (Henry, 1993). Τα προγράμματα για την βελτίωση της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε αθλητικές εγκαταστάσεις στην Βρετανία, προωθήθηκαν από τις τοπικές αρχές της Νέας Αστικής Αριστεράς στην προσπάθεια τους να αντιμετωπίσουν την πίεση των συντηρητικών κυβερνήσεων (Henry, 1993).

Οι Hogg & Lambe (1998) αναφέρουν ότι το 45% του πληθυσμού γονέων και παιδιών με διανοητική υστέρηση, θα θεωρήσουν χρήσιμες και εποικοδομητικές τις περισσότερες συμβουλές που τους δίνονται από ειδικούς σε θέματα οργάνωσης προγραμμάτων δραστηριοτήτων αναψυχής. Έμφαση, προσδίδουν, στην ανάγκη να εξεταστούν όλες οι δυνατότητες για παροχή σ' αυτόν τον τομέα, ο αυξημένος μέσος όρος ζωής για τα άτομα με βαθιές και πολλαπλές βλάβες και η τάση προς την αποϊδρυματοποίηση. Αλλά εδώ τίθεται ένα ερώτημα: είναι όλα αυτά τα άτομα ικανά να διαλέξουν τις δραστηριότητες αναψυχής που προτιμούν; Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η Cavet (1988), όταν ένα άτομο δεν μπορεί να διαλέξει, με την συμβατική έννοια του όρου, τότε η προτίμηση του ατόμου και πάλι πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν διαμέσου της παρακολούθησής τους.

Στην Ελλάδα η οργάνωση αναψυχής παιδιών με νοητική υστέρηση, απασχολεί κατά κύριο λόγο τους συλλόγους γονέων και, δυστυχώς, λιγότερο την πολιτεία, με αποτέλεσμα την οργάνωση, από αυτούς τους ευαισθητοποιημένους γονείς και συγγενείς, εξωσχολικών εκδρομών ή καλοκαιρινών κατασκηνώσεων με σκοπό την ψυχαγωγία των παιδιών τους, αντιλαμβανόμενοι την σημασία της συμμετοχής τους σε δραστηριότητες αναψυχής.

Συμπεράσματα

Οι δραστηριότητες αναψυχής επιδρούν θετικά και προσφέρουν οφέλη ψυχολογικά καθώς και σωματικά στα ΑμΕΑ. Τα άτομα με διανοητική υστέρηση μπορούν να συμμετέχουν σε όλα σχεδόν τα προγράμματα με αντικείμενο τις δραστηριότητες αναψυχής που, αν μη τι άλλο, μόνο καλό τους κάνουν. Οι αντιληπτικές και κινητικές δυσκολίες, που μπορούν να εμφανιστούν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των δραστηριοτήτων, μετριάζονται αν προσφερθεί η κατάλληλη υποστήριξη και προσοχή στη διδασκαλία.

Προγράμματα δραστηριοτήτων αναψυχής, οργανωμένα από την Κοινότητα, τον Δήμο, τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων, αθλητικούς συλλόγους κ.α. μπορούν να αποτελέσουν δυναμική παρέμβαση στον τομέα της ψυχαγωγίας των ατόμων με διανοητική υστέρηση. Βέβαια, από την έρευνα αυτή παρατηρήσαμε ότι δεν υπάρχουν πολλές από τις απαιτούμενες εγκαταστάσεις για την οργάνωση τέτοιων δραστηριοτήτων, που είναι φανερό η σημασία τους στην ζωή των ΑμΕΑ, και στην προσπάθεια τους να ενταχθούν στην κοινωνία με ένα πιο ενεργό και δραστικό τρόπο.

2.3 Ψυχαγωγικά κέντρα για ΑΜΕΑ

Άτομα με αναπηρία σε κατασκηνώσεις

Συνολικά 800 άτομα με αναπηρία θα περάσουν φέτος το καλοκαίρι από τις κατασκηνώσεις της Βόρειας Ελλάδας και μαζί τους 500 συνοδοί και αρχηγοί κατασκηνώσεων.

Κατασκήνωση Άλμπατρος

Αρχηγός: Βαφειάδης Γιάννης

Περιοχή: Ν. Ποτίδαια Χαλκιδικής

Πρόκειται για μια ιδιωτική κατασκήνωση της οποίας οι εγκαταστάσεις βρίσκονται και λειτουργούν εδώ και 10 χρόνια στην τοποθεσία Ν. Ποτίδαια Χαλκιδικής. Κάθε καλοκαίρι η κατασκήνωση Albatros φιλοξενεί γύρω στα 200 παιδιά και διαθέτει την

περίοδο 23 Αυγούστου μέχρι 5 Σεπτεμβρίου για να φιλοξενήσει παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Φιλοξενούνται παιδιά από 6 χρόνων και πάνω όλων των παθήσεων εκτός από εκείνα με συμπτώματα σχιζοφρένειας και βίαιης συμπεριφοράς. Στην κατασκήνωση συμμετέχουν παιδιά υπαλλήλων των Δημοσίων Ταμείων ΟΛΘ , ΟΑΣΘ , ΔΕΗ, ΙΚΑ καθώς και από άλλα ταμεία που χρηματοδοτούν την κατασκήνωση .Επίσης ο δήμος Θεσσαλονίκης διαθέτει πρόγραμμα δωρεάν διακοπών σε θέρετρα της Χαλκιδικής για τα ΑμΕΑ καθώς και άλλοι δήμοι όπως Αμπελοκήπων, Καλαμαριάς κ.λ.π. που καλύπτουν μέρος ή και το σύνολο των εξόδων των ΑμΕΑ σε κατασκηνώσεις.

Οι οργανωτές της κατασκήνωσης έχουν διαμορφώσει βαγόνια τρένων κατάλληλα για τη διαμονή των παιδιών .Όλοι οι χώροι τηρούν αυστηρούς κανόνες υγιεινής και ελέγχονται και καθαρίζονται καθημερινά από τις καθαρίστριες. Αυστηροί κανόνες ακολουθούνται και στον τομέα της διατροφής.

Το κύριο μέρος της κατασκήνωσης περιλαμβάνει ποικίλες εκδηλώσεις:

- Αθλοπαιδιές ειδικές για τις παθήσεις των παιδιών
- Εικαστικές εκδηλώσεις
- Θεατρικές παραστάσεις
- Μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις
- Χορευτικά
- Έξοδοι για ιππασία, για καφέ, για ντίσκο, για ταβέρνα και για σινεμά που παρατείνει τις προβολές του ειδικά για την Albatros

Οι εγκαταστάσεις της διαθέτουν:

Πισίνα, γήπεδα μπάσκετ, ποδοσφαίρου, βόλεϊ και τένις.

Κάθε βράδυ διοργανώνεται και μία διαφορετική εκδήλωση προκειμένου να διατηρηθεί το ενδιαφέρον των παιδιών.

Προσωπικό της κατασκήνωσης

- Χρησιμοποιείται έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό(συνοδοί) καθώς αυτοί φέρουν μεγάλο μερίδιο ευθύνης.
- Κάθε συνοδός αντιστοιχεί σε 2,5 παιδιά κατά μέσο όρο.
- Ο κάθε υποψήφιος συνοδός περνάει κάποια μέρα ένα βιωματικό στάδιο προκειμένου να αξιολογηθεί.

- Ο ρόλος του κάθε συνοδού είναι θεραπευτικός
- Οι σχέσεις των συνοδών με τα παιδιά δεν επιτρέπεται να είναι διαδερμικές
- Οι ανάγκες των παιδιών όπως ο καθαρισμός γίνονται από ειδικά προσλαμβανόμενους υπαλλήλους
- Δίνονται χρηματικά bonus στους συνοδούς για να αυξηθεί η αποδοτικότητα τους
- Οι συνοδοί οφείλουν να διατηρήσουν τόσο το ενδιαφέρον των παιδιών όσο και το δικό τους και διοργανώνονται εκδηλώσεις αποκλειστικά για αυτούς.

Η παραλαβή και η παράδοση των παιδιών γίνεται με μεταφορικά μέσα της κατασκήνωσης

Δημόσιες κατασκηνώσεις

Δημόσιες κατασκηνώσεις για τα ΑμΕα υπάρχουν στα Καμένα Βούρλα ,στη Λίμνη Πλαστήρα ,στη Λάρισα, στην Κέρκυρα και στη Χαλκιδική .Όσον αφορά την Αττική υπάρχουν στη Βούλα, στον Αγ. Ανδρέα , στην Κερατέα και στην Πεντέλη. Φυσικά υπάρχουν και οι παιδικές εξοχές του ΠΙΚΠΑ των οποίων η οργάνωση και η λειτουργία έχει ανατεθεί από το 2003 στις οικείες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας. Στην κατασκήνωση του Αγ. Ανδρέα φιλοξενούνται και αρκετά παιδιά από τη Γαλλία. Τα κάμπινγκ του ΕΟΤ υποχρεούνται να φιλοξενούν ΑμΕΑ και τους συνοδούς τους δωρεάν.

Σύνδεσμος Θεραπευτικής Ιππασίας Ελλάδας

Η Θεραπευτική Ιππασία είναι μία δραστηριότητα, η οποία είναι σχεδιασμένη, για να βελτιώνει την υγεία και την ζωή των ατόμων με φυσική, συναισθηματική ή νοητική βλάβη. Ο τίτλος Θεραπευτική Ιππασία για ανάπηρους περιγράφει προγράμματα, τα οποία αποτελούνται από θεραπευτικές συνεδρίες ιππασίας, ιπποθεραπεία και ιππασία ως άθλημα.

Οι κύριες ενδείξεις της Θεραπευτικής Ιππασίας αναφέρονται:

- Σε νευρολογικές καταστάσεις
- Σε ορθοπεδικές καταστάσεις
- Σε μαθησιακές δυσκολίες
- Σε νοητική στέρηση

Τα οφέλη της θεραπευτικής ιππασίας:

Σωματικά:

- Αύξηση της συμμετρίας

- Βελτίωση της ισορροπίας της στάσης και ελέγχου του κεφαλιού
- Μείωση της σπαστικότητας
- Αύξηση του εύρους της κίνησης
- Βελτίωση του συντονισμού και της κινητικότητας

Νοητικά – αισθητηριακά:

- Αύξηση της προσοχής
- Αύξηση της οπτικοκινητικής ικανότητας
- Βελτίωση της αντίληψης του σώματος
Αύξηση της ικανότητας του προς τον προσανατολισμό

Ψυχολογικά:

- Βελτίωση της δραστηριοποίησης
- Εγρήγορση
- Βελτίωση της κοινωνικοποίησης
- Βελτίωση της αυτοπεποίθησης

Δραστηριότητες :

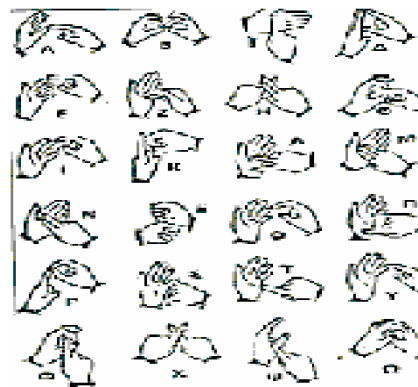
- Η συνεχής κατάρτιση των εκπαιδευτών με την παρακολούθηση σεμιναρίων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό
- Η προσέλευση εθελοντών /βοηθών και η εκπαίδευσή τους.

3. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ Α.Μ.Ε.Α. ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

- Πρέπει οι υπάλληλοι των ξενοδοχείων να προσέχουν τις εκφράσεις τους.
- Πρέπει να ακολουθούν το παράδειγμα του πελάτη ,χρησιμοποιώντας τους όρους ,που προτιμά εκείνος. Π.χ πρέπει να αποφεύγονται οι όροι «ανάπηρος» « σακάτης» αντί αυτού είναι προτιμότερο να χρησιμοποιείται η έκφραση άτομα με αναπηρία.
- Είναι αδύνατο να κρίνετε τις απαιτήσεις πρόσβασης του πελάτη σας σύμφωνα με τις ορατές ενδείξεις της αναπηρίας του, οπότε αποφεύγετε τις υποθέσεις:Για να εξακριβωθεί το εύρος της αναπηρίας και οι δυσκολίες που πρόκειται να αντιμετωπιστούν, οφείλετε να ρωτήσετε τον ίδιο για το πρόβλημα του.
- Τα άτομα με αναπηρία θέλουν να τους συμπεριφέρονται όπως σε όλους τους υπόλοιπους ταξιδιώτες.
- Τα άτομα με αναπηρία δεν θέλουν να απομονώνονται από τους υπόλοιπους τουρίστες.
- Αν οι υπάλληλοι είναι συνηθισμένοι με τη διαδικασία κρατήσεων για πελάτες με αναπηρία και έχουν μάθει να συζητάνε τι χρειάζονται ,όπως θα κάνανε με οποιονδήποτε άλλο πελάτη που μπορεί να έχει συγκεκριμένες απαιτήσεις (π.χ .δωμάτιο με μπάνιο, γεύματα χορτοφάγων),μειώνουν το ενδεχόμενο να δημιουργήσουν στον πελάτη τους την εντύπωση ότι ενοχλεί ή ότι αποτελεί ειδική περίπτωση.

Εκπαίδευση προσωπικού σε θέματα ατόμων με αναπηρία

Όλοι όσοι έρχονται σε επαφή με άτομα με αναπηρία πρέπει να είναι σε θέση να τα εξυπηρετήσουν όσο το δυνατόν καλύτερα. Στις επαφές αυτές περιλαμβάνονται διαπροσωπικές συνομιλίες, μέσω τηλεφώνου, δια αλληλογραφίας ή μέσω ταξιδιωτικών γραφείων ή τρίτων. Στις περισσότερες περιπτώσεις μπορείτε να αντιμετωπίσετε τα άτομα με αναπηρία κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο όπως και

οποιοδήποτε άλλο πελάτη, με τη διαφορά ότι ίσως χρειαστείτε λίγο παραπάνω χρόνο εάν υπάρχουν προβλήματα επικοινωνίας.

Οι τουρίστες με αναπηρία αποδέχονται σε γενικές γραμμές ότι τα επίπεδα προσβασιμότητας που παρέχονται από τα ξενοδοχεία κάθε άλλο παρά τέλεια μπορούν να θεωρηθούν, και ότι ο ρυθμός προόδου προκειμένου να επιτευχθεί πλήρης προσβασιμότητα δυσχεραίνεται από οικονομικά εμπόδια. Ωστόσο, πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία δεν είναι προβλήματα υποδομής, αλλά συμπεριφοράς. Αναμφισβήτητα, η αρνητική συμπεριφορά θεωρείται το μεγαλύτερο εμπόδιο για άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας ή μαθησιακές δυσκολίες που επιθυμούν να ταξιδέψουν.

Η αλλαγή στη συμπεριφορά μπορεί να ενέχει ελάχιστο κόστος για μια επιχείρηση και να συνίσταται απλώς σε κάποιο επιμορφωτικό σεμινάριο που θα έχει ως στόχο του να ευαισθητοποιήσει τους υπαλλήλους σχετικά με θέματα αναπηρίας. Ολοένα και περισσότεροι ειδικευμένοι σύμβουλοι και οργανώσεις ειδικών αναγκών ασχολούνται με την υποστήριξη και την παροχή συμβουλών στο συγκεκριμένο τομέα, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες της τουριστικής επιχείρησης.

Ανεξαρτησία

Όπου είναι δυνατό, η πρόσβαση πρέπει να παρέχεται κατά τρόπο που να μην απαιτείται βοήθεια από το προσωπικό. Αρχικά, η επιλογή αυτή ίσως να είναι πιο δαπανηρή, μακροπρόθεσμα όμως το προσωπικό θα εξοικονομήσει χρόνο.

Όπου υπάρχουν εμπόδια και το προσωπικό χρειάζεται άρση, ώθηση, καθοδήγηση, συνοδεία ή παροχή άλλης βοήθειας, το προσωπικό πρέπει να είναι εκπαιδευμένο να πράξει τα δέοντα δημιουργώντας όσο το δυνατόν λιγότερη φασαρία και επιτρέποντας στο άτομο με αναπηρία να διατηρήσει την ανεξαρτησία και την αξιοπρέπεια του στο μέγιστο βαθμό. Εάν απαιτείται βοήθεια το προσωπικό θα πρέπει πρώτα να ρωτήσει τον πελάτη και μετά να επέμβει.

Μέθοδοι

Εκτιμήστε με ακρίβεια την προσβασιμότητα των παρεχόμενων εγκαταστάσεων , προϊόντων και υπηρεσιών .Το καλύτερο θα ήταν να αν θέσετε την αξιολόγηση της προσβασιμότητας σε ειδικούς αλλά εάν δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα , οι τεχνικές πληροφορίες που παρατίθενται παρακάτω επαρκούν για να βελτιώσετε τις εγκαταστάσεις σας.

Ζητήστε τη συνδρομή του προσωπικού και των ατόμων με αναπηρία κατά την αρχική εκτίμηση των εμποδίων.

Βεβαιωθείτε ότι όλα τα μέλη του προσωπικού ξέρουν πώς να αντιμετωπίζουν τους εκάστοτε φραγμούς και προγραμματίστε άρση των εμποδίων ανάλογα με τα οικονομικά της επιχείρησης .Σε κάθε στάδιο της διαδικασίας αυτής ,ζητήστε τη συμβουλή ατόμων με γνώσεις σε θέματα πρόσβασης ,ούτως ώστε το τελικό αποτέλεσμα να ανταποκρίνεται στις ανάγκες όσο το δυνατόν μεγαλύτερου ποσοστού ατόμων με αναπηρία.

Ανταμοιβή

Εάν το προσωπικό λάβει αξιόπιστες πληροφορίες και σωστή κατάρτιση θα παρέχει αποτελεσματικές υπηρεσίες ,με βεβαιότητα ,και θα είναι σε θέση να ενθαρρύνει και να καθησυχάσει τους πελάτες με αναπηρία. Οι τουρίστες με αναπηρία που μένουν ικανοποιημένοι θα ξοδέψουν περισσότερα χρήματα ,θα ξανακάνουν κράτηση και θα προτείνουν το ξενοδοχείο και σε άλλους.

Τα άτομα με αναπηρία βρίσκουν ξενοδοχεία καλύτερα όταν οι υπάλληλοι που τα πλαισιώνουν χαρακτηρίζονται από ευελιξία και θετική διάθεση , παρέχουν πληροφοριακό υλικό υψηλής ποιότητας και εντάσσουν τους τουρίστες με αναπηρία στο σύνολο των τουριστών ,προσπαθώντας να τους προσφέρουν ανεξαρτησία στην πρόσβαση.

Χρήστες αναπηρικής πολυθρόνας και άτομα με περιορισμένη κινητικότητα

Μην αισθάνεστε άβολα βλέποντας χρήστες αναπηρικής πολυθρόνας – είναι και αυτοί συνηθισμένοι άνθρωποι ,όπως όλοι οι άλλοι, με τη διαφορά ότι δεν περπατούν ,αλλά μετακινούνται με αναπηρικό κάθισμα .

Αποφύγετε να κάνετε ερωτήσεις ή να παρέχετε πληροφορίες με προστατευτικό ύφος.

Όταν δίδετε πληροφορίες ή κάνετε ερωτήσεις σε άτομα που χρησιμοποιούν αναπηρικό καροτσάκι ,να απευθύνεστε πάντοτε στους ίδιους και όχι στα άτομα που τους συνοδεύουν .

Εάν ο χρήστης της αναπηρικής πολυθρόνας έχει προβλήματα ομιλίας ,ασφαλώς το γνωρίζει και θα σας υποδείξει από μόνος του εάν χρειάζεται απλώς περαιτέρω υπομονή ,επαναλαμβάνοντας απλά τα ίδια πράγματα ,ή αν προτιμά αντί αυτού να επικοινωνήσετε με το άτομο που τον συνοδεύει.

Μην εξάγετε βιαστικά συμπεράσματα ,υποθέτοντας ότι όλοι οι χρήστες αναπηρικής πολυθρόνας χρειάζονται βοήθεια. Περιμένετε να σας το ζητήσουν και ακολουθήστε τις οδηγίες τους.

Εάν κατά τη συνομιλία σας με άτομα που χρησιμοποιούν αναπηρικό καροτσάκι έχετε τη δυνατότητα να καθίσετε ,κάντε το, καθώς όχι μόνο θεωρείται ευγενικό αλλά θα κάνετε και τον συνομιλητή σας να αισθάνεται πιο άνετα.

Προσοχή όταν προσπαθείτε να σηκώσετε τα αναπηρικά καροτσάκια:ορισμένα μέρη τους αποσπώνται εύκολα (πλαϊνά μέρη, στήριγμα για τα πόδια και μαξιλαράκι για το λαιμό)με αποτέλεσμα να τραυματιστείτε εσείς ή να τραυματίσετε το άτομο που βρίσκεται στο κάθισμα.

Για να ανεβείτε ή να κατεβείτε ένα χαμηλό σκαλοπάτι, πιέστε το ένα σας πόδι σε μια από τις μικρές ράβδους που βρίσκονται στο πίσω μέρος της αναπηρικής πολυθρόνας (εάν υπάρχει) και γείρετε το καροτσάκι όσο ακριβώς χρειάζεται για να ανεβείτε ή να κατεβείτε το σκαλοπάτι .Για να ανεβείτε ή να κατεβείτε ένα ψηλότερο σκαλοπάτι ,γυρίστε το καροτσάκι με την όπισθεν. Ακολουθήστε τις συμβουλές του χρήστη της αναπηρικής πολυθρόνας

Για περισσότερα του ενός σκαλοπάτια ,η διαδικασία είναι δυσκολότερη. Ακολουθήστε αναλυτικά τις οδηγίες του χρήστη της αναπηρικής πολυθρόνας .Για να

ανεβείτε πολλά σκαλοπάτια ,γυρίστε την πολυθρόνα με την όπισθεν και γείρετε τη σε γωνία περίπου 45.Είναι καλό να υποβαστάζει κάποιος το αναπηρικό καροτσάκι από πίσω για να μη γλιστρήσει. Το άτομο που βρίσκεται από την πίσω μεριά πρέπει να δώσει ώθηση προς τα πάνω, διατηρώντας ωστόσο τις πίσω ρόδες συνέχεια σε επαφή με τα σκαλοπάτια .Για να κατεβείτε τα σκαλοπάτια ,γείρετε την πολυθρόνα σε γωνία 45 και ζητήστε από κάποιον να κρατήσει το αναπηρικό καροτσάκι από πίσω.

Εκτός από καρέκλες ,φροντίστε να διαθέτετε κάποιες πολυθρόνες ,επιτρέποντας έτσι στους ηλικιωμένους με αρθρίτιδα ή άλλα προβλήματα να σηκώνονται ευκολότερα .

Εάν αναμένεται η άφιξη πολλών ατόμων που χρησιμοποιούν αναπηρικό κάθισμα ή θεωρείται πιθανό να συμβεί κάτι τέτοιο, αποφύγετε τη δημιουργία ειδικού χώρου υποδοχής ,γεγονός που καθιστά τους χρήστες αναπηρικής πολυθρόνας εύκολα αντιληπτούς και ευνοεί άνευ λόγου διακρίσεις.

Προσπαθήστε πάση θυσία να έχετε τους φυσικούς φραγμούς ,όπως αλλαγές επιπέδων ,παχιά χαλιά ,στενούς χώρους κυκλοφορίας ,βαριές πόρτες ,εμπόδια και διακόπτες ή κομβία τοποθετημένα ψηλά.

Κωφοί και βαρήκοοι πελάτες

Για να τραβήξετε την προσοχή ενός κωφού, κινήστε το χέρι σας εντός του οπτικού του πεδίου ή αγγίξτε τον απαλά στο μπράτσο.

Κατά τη συνομιλία σας με κάποιον κωφό ή βαρήκοο, κοιτάζετε τον στο πρόσωπο και μιλάτε με φυσιολογική ένταση και ταχύτητα (ή ελαφρώς πιο αργά από το κανονικό).Μην υπερβάλλετε στις κινήσεις του στόματος.

Για τους κωφούς ,η οπτική επαφή με το συνομιλητή τους θεωρείται καίρια. Ως εκ τούτου ,είναι καλό να αποφεύγονται οι τριμερείς συνομιλίες.

Οι εξωτερικοί θόρυβοι προκαλούν σύγχυση στα άτομα με ακουστικό βαρηκοΐας , οπότε – όπου είναι εφικτό – προσπαθήστε να ελαχιστοποιήσετε τους εξωτερικούς θορύβους.

Μη μιλάτε έχοντας πλάτη προς το φως ,καθώς ο συνομιλητής σας δεν θα μπορεί να σας διακρίνει καθαρά και θα του είναι σχεδόν αδύνατο να διαβάσει τα χείλια σας.

Έχετε εύκαιρο χαρτί και στυλό για να μπορείτε να γράφετε τις πληροφορίες σε περιπτώσεις όπου η προφορική επικοινωνία δυσχεραίνεται.

Τυφλοί πελάτες και πελάτες με προβλήματα όρασης

Για να τραβήξετε την προσοχή ενός τυφλού – ο οποίος ενδέχεται να μην συνειδητοποιήσει ότι του μιλάτε – αγγίξτε τον στην αρχή απαλά στο χέρι. Εάν υπάρχουν λίγα μόνο άτομα στο χώρο ,ίσως αυτό να μην είναι απαραίτητο.

Εάν κάποιος τυφλός σας ζητήσει να τον καθοδηγήσετε ,προτείνετε του να σας κρατήσει από το μπράτσο, λίγο ψηλότερα από τον αγκώνα.

Όταν οδηγείτε κάποιον τυφλό, σχολιάστε τα όσα βρίσκονται τα τριγύρω, ούτως ώστε το άτομο που συνοδεύετε να μάθει να κάνει την ίδια διαδρομή μόνο του. Προειδοποιείτε τον για εμπόδια και κινδύνους – εάν είναι αδύνατο να αρθούν.

Όταν πλησιάζετε σε σκάλες ,αναφέρετε εάν τα σκαλιά οδηγούν προς τα πάνω ή προς τα κάτω.

Βεβαιωθείτε ότι ο τυφλός ξέρει να κινηθεί στα σημαντικά μέρη του κτιρίου, βρίσκοντας το υπνοδωμάτιο του, το μπάνιο και τις τουαλέτες.

Όταν το προσωπικό του μπαρ παίρνει παραγγελίες ,θα πρέπει να αγγίζει τον τυφλό πελάτη στο μπράτσο και να τον ρωτά τι θέλει να παραγγείλει. Στη συνέχεια ,θα πρέπει να ξαναγγίζει τον πελάτη στο μπράτσο την ώρα που του φέρνει το ποτό. Όταν ο πελάτης πάρει το ποτήρι στα χέρια του γνωρίζει αυτομάτως που το έχει αφήσει.

Μην απομακρύνεστε ποτέ από κάποιον τυφλό χωρίς να τον ενημερώσετε!

4. ΕΡΕΥΝΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΑΜΕΑ

4.1 Προϋποθέσεις καταλληλότητας για ΑΜΕΑ

4.1.1 ΕΙΣΟΔΟΙ ΚΤΙΡΙΩΝ

Πρόσβαση στην κεντρική είσοδο του κτιρίου

Προκειμένου να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα της κεντρικής εισόδου κτιρίων από τα άτομα με ειδικές ανάγκες, αλλά και όλα τα εμποδιζόμενα γενικά άτομα, θα πρέπει να τηρούνται τα εξής:

- Σύνδεση οδοστρώματος –πεζοδρομίου
- Σύνδεση πεζοδρομίου –κτιρίου
- Θύρα εισόδου
- Εξοπλισμός θύρας
- Σήμανση

Σύνδεση οδοστρώματος -πεζοδρομίου

Η προσπέλαση από το οδόστρωμα στο πεζοδρόμιο να γίνεται στο ίδιο επίπεδο, με την κατασκευή "σκάφης", πλάτους 1,50 μ τουλάχιστον και κλίσης 5%, της οποίας η αρχή και το τέλος θα είναι χαρακτηρισμένα με λωρίδα επισήμανσης.

Ειδικές υπαίθριες θέσεις στάθμευσης των αυτοκινήτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες -διαμορφωμένες και σημασμένες ανάλογα να προβλέπονται κοντά στην είσοδο, σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των 50 μ.

Θύρα εισόδου

Η είσοδος στο κτίριο πρέπει να γίνεται με θύρα με συρόμενα επάλληλα φύλλα ανοιγμένα αυτόματα (με φωτοκύτταρα και ταχύτητα ανοιγοκλεισίματος 0,50 μ/δευτερόλεπτο) ή χειροκίνητα (θα πρέπει να υπολογίζεται ως μέγιστη δύναμη που απαιτείται για το άνοιγμα της θύρας τα 15 Newtons) ή με απλές ανοιγμένες θύρες πλάτους 1.20 μ. Θα πρέπει να αποφεύγονται οι περιστροφικές θύρες. Σε περίπτωση όμως που υπάρχουν τέτοιες, θα πρέπει παραπλεύρως αυτών να κατασκευάζονται οπωσδήποτε απλές ανοιγμένες θύρες, πλάτους 1.20 μ, για την εξυπηρέτηση των εμποδιζόμενων ατόμων.

Οι κοινοί ανεμοφράκτες δεν εμποδίζουν την είσοδο και έξοδο των εμποδιζόμενων γενικά ατόμων, εφόσον τα θυρόφυλλά τους διαθέτουν το απαραίτητο πλάτος και απαιτούν για το άνοιγμα τους μέγιστη δύναμη μέχρι 15 Newtons. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να εξασφαλίζεται, στο εσωτερικό του ανεμοφράκτη ο απαραίτητος ελεύθερος χώρος διαμέτρου 1,50 μ για πιθανή στροφή του αμαξιδίου. Οι θύρες εισόδου, εφόσον είναι αδιαφανείς, θα πρέπει να φέρουν κατακόρυφο φεγγίτη που θα επιτρέπει τον έλεγχο της κίνησης από την πίσω πλευρά της θύρας και χειρολαβή σχήματος D ή L. Πρέπει να αποφεύγεται η ύπαρξη κατωφλιών, αλλά και οποιουδήποτε άλλου στοιχείου (σχάρα κλπ), που να προεξέχει ή να βυθίζεται στο δάπεδο περισσότερο από 2 εκ.

Εξοπλισμός θύρας

Όλος ο εξοπλισμός της εισόδου (χειρολαβή θύρας, κλειδαριά, κουδούνια κλήσεως, διακόπτες φωτισμού, αυτόματου ανοίγματος θύρας κ.λπ.) να τοποθετείται σε ύψος 0,90 – 1,20 μ. από το δάπεδο και προς την ίδια πάντα πλευρά.

Σήμανση

Οι θύρες και τα κασώματά τους να είναι σε έντονη χρωματική αντίθεση με την παράπλευρη τοιχοποιία. Εξίσου έντονη χρωματική αντίθεση θα πρέπει να υπάρχει μεταξύ θυρόφυλλου και χειρολαβής.

Σε περίπτωση υαλοθυρών να τοποθετούνται επί των φύλλων της θύρας ειδικές ενδείξεις, σε ύψος 1,40 – 1,60 μ από το δάπεδο και σε έντονα χρώματα, για την διευκόλυνση των ατόμων με προβλήματα στην όραση. Οι πληροφοριακές πινακίδες (αριθμός, χαρακτηρισμός χώρων κλπ) να τοποθετούνται σε ύψος 1,50 μ από το δάπεδο, προς την ίδια πάντα πλευρά του θυρόφυλλου και όλες οι επ' αυτών πληροφορίες να αναγράφονται και στην γραφή Braille.

4.1.2 ΥΠΟΓΕΙΟΙ ΧΩΡΟΙ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

Όπου προβλέπονται υπόγειοι χώροι στάθμευσης θα πρέπει οπωσδήποτε να περιλαμβάνουν ειδικές θέσεις για τα αυτοκίνητα των ατόμων με ειδικές ανάγκες – κατάλληλα διαμορφωμένες και σημασμένες – σε ποσοστό 5% του συνόλου των θέσεων στάθμευσης και όσο το δυνατόν πλησιέστερα στην στάθμη εδάφους.

Τα συστήματα ελέγχου των εισόδων των χώρων στάθμευσης δεν πρέπει να εμποδίζουν την πρόσβαση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στους χώρους αυτούς.

Πυροπροστασία

Δεδομένου ότι ο μόνος τρόπος μετακίνησης των ατόμων με ειδικές ανάγκες από και προς τους χώρους υπόγειας στάθμευσης - αλλά και γενικότερα, μεταξύ των διαφορετικών σταθμών ενός κτιρίου - είναι η μετακίνηση μέσω ανελκυστήρα, τον οποίο θα χρησιμοποιήσουν και σαν έξοδο διαφυγής σε περιπτώσεις ανάγκης, είναι εμφανές το πόσο σημαντική είναι η καλή μελέτη πυροπροστασίας τόσο του χώρου του μηχανοστασίου και του φρεατίου του ανελκυστήρα, όσο και των πλατύσκαλων, τα οποία θα πρέπει να συνιστούν πυροδιαμερίσματα του κτιρίου.

4.1.3 ΧΩΡΟΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Νιπτήρας

Το ύψος του νιπτήρα είναι 0.85 μ. από το δάπεδο για το επάνω μέρος του και 0,70 μ. για το κάτω και συνοδεύεται από ράφι στο ίδιο με αυτόν ύψος.

Τα 0.70 μ. ελεύθερος χώρος κάτω από τον νιπτήρα πρέπει να εξασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση, η δε αποχέτευση του νιπτήρα δεν πρέπει να ενοχλεί τα γόνατα του χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου. Είναι δυνατόν να επιλεγεί νιπτήρας μεταβλητού ύψους, τον οποίο ο χρήστης ρυθμίζει ανάλογα με τις ανάγκες του.

Ο νιπτήρας τοποθετείται δίπλα στη λεκάνη, το δε εμπρόσθιο άκρο του νιπτήρα τοποθετείται στην ίδια ευθεία με την εσωτερική παρειά της λεκάνης. Η απόσταση μεταξύ του άκρου της λεκάνης και του νιπτήρα πρέπει να είναι περίπου 0.10 μ. και ποτέ να μην υπερβαίνει τα 0.25 μ., έτσι ώστε να είναι δυνατή η χρήση του νιπτήρα από καθήμενο στη λεκάνη άτομο.

Εναλλακτικά, σε περιπτώσεις υπάρχοντων κτιρίων, αν δεν είναι δυνατόν να ακολουθηθεί η παραπάνω διάταξη, η λεκάνη τοποθετείται παράλληλα και δίπλα στον νιπτήρα (στον ίδιο τοίχο) και η απόσταση μεταξύ τους πρέπει να είναι 0.25 μ. Για την αγκύρωση του νιπτήρα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα ώστε να αντέχει σε κατακόρυφη φόρτιση 100 Kg.

Η μπαταρία του νιπτήρα είναι αναμικτική, τύπου "κομμωτηρίου", με κινητό "τηλέφωνο"-ντους και με χειριστήρια τύπου μοχλού (όχι σφαιρικά). Στις περιπτώσεις εξωτερικών, μη εντοιχισμένων σωλήνων ύδρευσης ή αποχέτευσης, πρέπει αυτές να επενδύονται με μονωτικό υλικό, ώστε να αποφεύγονται πιθανά ατυχήματα ή τραυματισμοί.

Καθρέπτης

Τοποθετείται πάνω από το νιπτήρα με ελαφριά κλίση. Το κάτω μέρος του πρέπει να βρίσκεται σε ύψος 1,00 μ. από το δάπεδο και το πάνω 2.00 μ.

Λεκάνη

Μπροστά και δίπλα από μια πλευρά της λεκάνης, πρέπει να υπάρχει αρκετός χώρος για μετωπική ή πλάγια προσέγγιση ατόμου σε αμαξίδιο. Όπως έχει αναφερθεί παραπάνω η ενδεδειγμένη διάταξη ως προς την τοποθέτηση της λεκάνης και του νιπτήρα είναι τοποθέτηση τους σε κάθετους μεταξύ τους τοίχους.

Το ύψος της λεκάνης πρέπει να είναι 0.45 μ. για να διευκολύνεται η μετακίνηση του χρήστη από το αμαξίδιο στη λεκάνη. Πρέπει να έχει πλάτη ύψους τουλάχιστον 0.30 μ. από την επιφάνεια του καλύμματος. Ένα καζανάκι χαμηλής πίεσεως με εύχρηστο χειρισμό π.χ. χειρολαβή στο πλάι είναι δυνατόν να την υποκαταστήσει.

Δίπλα στη λεκάνη αγκυρώνεται μη ολισθηρή σπαστή χειρολαβή μήκους περίπου 0.75 μ. και με το επάνω μέρος της σε ύψος 0.70 μ. από το δάπεδο. Η διάμετρος μιας τέτοιας χειρολαβής είναι 30 χιλ. - 40 χιλ. (1 1/2 περίπου).

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στον τρόπο στερέωσης των ειδών υγιεινής και των χειρολαβών (π.χ. πρόβλεψη πρόσθετου μεταλλικού σκελετού, ενίσχυση ή κατασκευή τοίχου από μπετόν για την στήριξη του), έτσι ώστε να μπορούν να αντέχουν σε φόρτιση 100 Kg.

Η θήκη χαρτιού καθαρισμού πρέπει να είναι σε θέση προσιτή στον χρήστη και να διαθέτα μηχανισμό παροχής χαρτιού φύλλο-φύλλο, ιδιαίτερα χρήσιμο σε μονόχειρες.

Κλήση βοήθειας

Είναι απαραίτητο να υπάρχει σύστημα κλήσης για περίπτωση ανάγκης παροχής βοήθειας, το οποίο θα διαθέτει κορδόνι που τοποθετείται περιμετρικά και παράλληλα με το δάπεδο, σε ύψος περίπου 0.15 μ. - 0.20 μ. από αυτό, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από οποιαδήποτε θέση μέσα στον συγκεκριμένο χώρο.

Πάγκος

Στους χώρους αυτούς πρέπει επίσης να προβλέπεται η ύπαρξη κινητού - ανακλινόμενου συνήθως- ή και μόνιμου πάγκου για το άλλαγμα των βρεφών.

Διακόπτες

Οι διακόπτες φωτισμού πρέπει να έχουν πλακέτα με μεγάλη επιφάνεια και τοποθετούνται σε ύψος 0.90 μ. - 1.20 μ. από το δάπεδο.

Κρεμάστρες

Σε όλους τους χώρους υγιεινής πρέπει να προβλέπονται κρεμάστρες σε δύο ύψη, στο 1.20 μ και 1.80 μ από το δάπεδο, σε κατάλληλες θέσεις του χώρου.

Δάπεδο

Τα υλικά κατασκευής του δαπέδου πρέπει να εξασφαλίζουν αντιολισθηρότητα, ομοιογένεια, μικρή ανακλαστικότητα και ευκολία στον καθαρισμό και την συντήρηση.

Η αποχέτευση του δαπέδου επιτυγχάνεται με κατάλληλα διαμορφωμένες κλίσεις προς το σιφόνι δαπέδου.

Οι χρωματικές αντιθέσεις μεταξύ δαπέδου, τοίχων, ειδών υγιεινής και θυρόφυλλου και ο άπλετος φωτισμός διευκολύνουν ιδιαίτερα τα άτομα με μειωμένη όραση.

Κάθισμα

Μέσα στην θέση ντους πρέπει να προβλέπεται επίτοιχο αναδιπλούμενο κάθισμα σε ύψος 0.50 μ. από το δάπεδο, όπου μεταφέρεται ο χρήστης αμαξιδίου. Εάν υπάρχει προθάλαμος, αυτός πρέπει να διαχωρίζεται με μία αδιάβροχη κουρτίνα.

Χειρολαβές

Στη θέση ντους προβλέπονται κατάλληλες ανοξειδώτες χειρολαβές, καλά αγκυρωμένες. Οι χειρολαβές αυτές τοποθετούνται οριζόντια και κατακόρυφα σε ύψος 0.90 μ. από το δάπεδο. Το μέγιστο ύψος για το επάνω μέρος της κατακόρυφης χειρολαβής είναι 1.80 μ. από το δάπεδο.

Οι χειρολαβές είναι στρογγυλής διατομής και έχουν διάμετρο 30 χιλ. - 40 χιλ. (1 1/2 περίπου).

Μπαταρία ρυθμιζόμενου ύψους.

Το "τηλέφωνο" της μπαταρίας του ντους πρέπει να έχει την δυνατότητα ρυθμιζόμενου ύψους στερέωσης κατά τη χρήση, με χαμηλότερο σημείο το ύψος των 1,10 μ. από το δάπεδο και μέγιστο το ύψος των 2.20 μ. από το δάπεδο.

Σαπουνοθήκη.

Η σαπυνοσπογγοθήκη τοποθετείται σε κατάλληλη θέση και σε ύψος 0.90μ. – 1,10 μ. από το δάπεδο.

Οι χειρολαβές πρέπει να αντέχουν σε φόρτιση 100 Kg.

4.1.4 ΚΛΙΜΑΚΕΣ Η ΣΚΑΛΕΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα λειτουργικά στοιχεία μιας κλίμακας είναι:

- η κλίση
- η γραμμή ανάβασης
- ο φανός ή φανάρι
- το πλάτος
- η μεταρρύθμιση των βαθμίδων
- το μήκος
- τα πλατύσκαλα
- το σχήμα
- η μορφή
- τα υλικά κατασκευής και επένδυσης
- τα στοιχεία προστασίας και ασφάλειας του χρήστη.

ΣΗΜΑΝΣΗ

Είναι απαραίτητο, οπουδήποτε υπάρχει κλίμακα, να επισημαίνεται κατάλληλα η ύπαρξη της, ιδιαίτερα αν οι χρήστες της είναι και άτομα με προβλήματα στην όραση. Ειδική μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για την επισήμανση της αρχής και του τέλους της κλίμακας, αλλά και των σημείων αλλαγής της διεύθυνσης της, με την κατασκευή λωρίδων επισήμανσης πλάτους 60 εκ, από υλικό διαφορετικής υφής και έντονης χρωματικής αντίθεσης με την επένδυση των βαθμίδων. Απαραίτητη επίσης είναι και η επισήμανση με έντονη χρωματική αντίθεση των ακμών όλων των βαθμίδων.

Κλίση Κλίμακας

Η κλίση μιας κλίμακας αποτελεί το κυριότερο χαρακτηριστικό στοιχείο της και καθορίζει την άνετη και ασφαλή χρήση της.

Η κλίση αφορά ουσιαστικά τον βαθμιδοφόρο της κλίμακας και εξαρτάται από την αριθμητική σχέση μεταξύ ύψους και πλάτους της βαθμίδας της, στη θέση της νοητής γραμμής ανάβασης της κλίμακας.

Η σχέση αυτή καθορίζεται εμπειρικά από τους τύπους:

τύπος βηματισμού: $2υ+π= 63εκ$, όπου

$υ$ = ύψος της βαθμίδας σε εκατοστά

$π$ = πλάτος της βαθμίδας σε εκατοστά και σε προβολή εκ των άνω.

Η διάσταση 63εκ προκύπτει από το μέσο όρο βηματισμού ενήλικου ατόμου.

τύπος άνεσης: $π-υ= 12εκ$

τύπος ασφάλειας: $π+υ= 46± 1εκ$

Οι συνιστώμενες διαστάσεις ύψους και πλάτους βαθμίδας, ώστε να εξασφαλίζεται η άνετη και ασφαλής χρήση τους από όλα τα εμποδιζόμενα άτομα που μπορούν να βαδίσουν, είναι 15 εκ και 33 εκ αντίστοιχα για το ύψος και το πλάτος των βαθμίδων.

Γραμμή ανάβασης

Γραμμή ανάβασης ονομάζεται η νοητή γραμμή κίνησης του χρήστη, και καθορίζει την θέση της άνετης και ασφαλούς ανάβασης ή κατάβασης της κλίμακας.

Η θέση της γραμμής αυτής έχει καθοριστεί εμπειρικά στα 55 εκ από την πλησιέστερη πλευρά του φανού και πρέπει σε αυτή τη θέση τα πλάτη των βαθμίδων να είναι ίσα.

Φανός ή φανάρι κλίμακας

Φανός ή φανάρι κλίμακας ονομάζεται το διάκενο που καθορίζεται από τις εσωτερικές παρειές των βαθμίδων και πλατύσκαλων ή τοίχων.

Στα κλιμακοστάσια κτιρίων που χρησιμοποιούνται από το κοινό, και ιδιαίτερα σε εκείνα των σχολείων, το καθαρό πλάτος του φανού συνιστάται να μην υπερβαίνει τα 25 εκ για λόγους ασφαλείας.

Πλάτος κλίμακας

Πλάτος κλίμακας ονομάζεται η μικρότερη ελεύθερη απόσταση μεταξύ των κατακόρυφων επιπέδων, υπαρκτών ή νοητών, που την περιέχουν. Σε μια ευθύγραμμη κλίμακα το πλάτος της συμπίπτει με το μήκος των βαθμίδων της.

Τα ελάχιστα πλάτη κλιμάκων καθορίζονται ανάλογα με την κατηγορία αλλά και την χρήση της, σύμφωνα με τα αντίστοιχα άρθρα του ΓΟΚ.

Μεταρρύθμιση των βαθμίδων

Μεταρρύθμιση των βαθμίδων ονομάζεται το σύνολο των μεθόδων σχεδιασμού των καμπυλόμορφων κλιμάκων, για την βελτίωση των σφηνοειδών βαθμίδων προς την πλευρά του φανού.

Κατά την διαδικασία αυτή το πλάτος (πάτημα) παραμένει σταθερό στη θέση της γραμμής ανάβασης ενώ μειώνεται κατάλληλα στην πλευρά του φανού, αφήνοντας τελικά για κάθε βαθμίδα ελάχιστο πλάτος τουλάχιστον 7 εκ. Σε περίπτωση στροφής της γραμμής ανάβασης κατά 180 είναι σκόπιμο για αισθητικούς αλλά και για λειτουργικούς λόγους η μεταρρύθμιση αυτή να περιλαμβάνει τουλάχιστον 14 βαθμίδες, συμμετρικά ως προς τον άξονα στροφής. Σφηνοειδείς βαθμίδες πρέπει

να αποφεύγονται γενικά και ιδίως στα κτίρια συνάθροισης κοινού. Αν το ελάχιστο πλάτος μιας "σφηνοειδούς" βαθμίδας είναι ίσο ή μεγαλύτερο του πατήματος στη γραμμή ανάβασης, τότε η βαθμίδα δεν θεωρείται σφηνοειδής.

Μήκος κλίμακας

Μήκος κλίμακας ονομάζεται το μήκος του αναπτύγματος της γραμμής ανάβασης.

Το μήκος αυτό δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 4-4,5μ χωρίς την μεσολάβηση πλατύσκαλου.

Πλατύσκαλα

Πλατύσκαλα ονομάζονται τα πατήματα μιας κλίμακας που έχουν πλάτος πολλαπλάσιο του πλάτους του πατήματος των βαθμίδων της και χρησιμεύουν κύρια για την πρόσκαιρη και ασφαλή ανάπαυση του χρήστη, ή για την αλλαγή διεύθυνσης του φορέα ή των βαθμιδοφόρων ή ακόμα για την αρχή και το τέλος της κλίμακας.

Το πλάτος τους πρέπει να επιτρέπει τουλάχιστον ένα ή περισσότερα βήματα του χρήστη πριν από το επόμενο ύψος βαθμίδας και να είναι τουλάχιστον 1,20μ.

Γενικά, και οπωσδήποτε στα κτίρια που χρησιμοποιούνται από το κοινό, πρέπει να μεσολαβούν πλατύσκαλα κάθε 10 ως 12 το πολύ ύψη κλίμακας, ανεξάρτητα από το αν αλλάζει η διεύθυνση της κλίμακας ή όχι.

Μεμονωμένες βαθμίδες δεν πρέπει να κατασκευάζονται σε καμία περίπτωση, οι μικρές δε αυτές υψομετρικές διαφορές θα πρέπει να καλύπτονται με ράμπες κλίσης 5%.

Σχήμα κλίμακας

Το σχήμα μιας κλίμακας καθορίζεται από την γραμμή ανάβασης της και μπορεί να είναι ευθύγραμμο, τεθλασμένο, καμπύλο ή μικτό.

Μορφή κλίμακας

Η μορφή μιας κλίμακας καθορίζεται από τον τρόπο κατασκευής και στήριξης των βαθμίδων της. Έτσι μπορεί να είναι συμπαγής, φτερωτή, πτυχωτή κλπ.

Κατά τον σχεδιασμό κλίμακας θα πρέπει να προτιμάται για λόγους ασφαλείας μια κλίμακα με πατήματα και ύψη πλήρη χωρίς "κορωνίδα" - δηλαδή προεξοχή του πατήματος- όπου το ύψος με το υποκείμενο πάτημα θα σχηματίζουν γωνία 15.

Υλικά κατασκευής και επένδυσης

Τα υλικά κατασκευής του φορέα μιας κλίμακας μπορεί να είναι το οπλισμένο σκυρόδεμα, το ξύλο, ο σίδηρος ή άλλα υλικά σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Απαραίτητα όμως πρέπει να παρέχουν στον χρήστη την απαιτούμενη σταθερότητα και ασφάλεια.

Ανεξάρτητα από τα υλικά κατασκευής της μια κλίμακα μπορεί να επενδυθεί με διάφορα υλικά, π.χ. ξύλο, μάρμαρο, μοκέτα, πλαστικό, κεραμικά πλακίδια κλπ.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλογή του υλικού επένδυσης είναι η αντολισθηρότητά του, η ομοιογένειά του, η σταθερότητα του, η αντοχή του στη χρήση και τις καιρικές συνθήκες -προκειμένου για εξωτερικές κλίμακες- η μικρή αντανakλαστικότητα του και η ευκολία του στον καθαρισμό και την συντήρηση.

Στοιχεία προστασίας και ασφαλείας του χρήστη

Τα στοιχεία αυτά είναι:

- το κιγκλίδωμα ή το στηθαίο ή συνδυασμός αυτών
- ο χειρολισθήρας και
- το περίζωμα ή σοβατεπί

Κιγκλίδωμα ή στηθαίο ή συνδυασμός αυτών

Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι το ύψος και η κατασκευή τους, τα οποία πρέπει να εξασφαλίζουν τον χρήστη από πιθανή πτώση ή τραυματισμό και παράλληλα να παρέχουν την δυνατότητα ασφαλούς τοποθέτησης των χειρολισθήρων σε κατάλληλο

ύψος. Ως το πιο κατάλληλο συνολικό ύψος του στηθαίου ή κιγκλιδώματος θεωρούνται τα 0,90μ από την ακμή της βαθμίδας.

Χειρολισθήρας

Το υλικό, η μορφή και αγκύρωσή του πρέπει να εξασφαλίζουν την συγκράτηση ή την έλξη του χρήστη από αυτόν, χωρίς ταυτόχρονα να διακόπτουν τη συνέχεια της κίνησης της παλάμης του χεριού πάνω σε αυτόν.

Η επιφάνεια χρήσης του χειρολισθήρα πρέπει να είναι λεία και ευχάριστη στην αφή.

Η μορφή του πρέπει να επιτρέπει την ασφαλή και άνετη λαβή από την παλάμη του χρήστη. Μία τέτοια μορφή είναι εκείνη με στρογγυλή ή στρογγυλεμένη διατομή, διαμέτρου 4-5εκ τουλάχιστον κατά το τμήμα της χρήσης.

Η αγκύρωση του χειρολισθήρα μπορεί να γίνει επί του στηθαίου ή στην εσωτερική πλευρά του ή επί τοίχου. Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις η ελεύθερη απόσταση του χειρολισθήρα από την τελική επιφάνεια του στηθαίου ή τοίχου πρέπει να είναι 4,5-5εκ. Η επιφάνεια αυτή πρέπει να είναι λεία ώστε να αποκλείει τον τραυματισμό των αρθρώσεων των δακτύλων του χρήστη. Στην πρώτη περίπτωση το διάκενο μεταξύ χειρολισθήρα και στέψης στηθαίου πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5-15εκ.

Συνιστάται η τοποθέτηση πάντα δύο συνεχών χειρολισθήρων και από τις δύο πλευρές της κλίμακας, σε ύψη 0.90 και 0,70μ από την ακμή της βαθμίδας, ώστε να διευκολύνονται όλοι οι χρήστες, καθώς και τα παιδιά και τα άτομα μικρού ύψους.

Εάν οι χειρολισθήρες πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σαν βοηθητικά μέσα, για έλξη του χρήστη της κλίμακας από αυτούς, τότε ενδείκνυται η ελεύθερη απόσταση μεταξύ τους να μην υπερβαίνει τα 0,90μ,

Σε περίπτωση κλιμάκων με βαθμίδες μεγάλου πλάτους συνιστάται η τοποθέτηση χειρολισθήρα και ενδιάμεσα.

Τέλος πρέπει οι χειρολισθήρες να προεξέχουν πάντα 30εκ τουλάχιστον οριζόντια, στην αρχή και το τέλος μιας κλίμακας και να συνεχίζονται στα πλατύσκαλα.

Περιζώμα (σοβατεπί)

Είναι απαραίτητο να υπάρχει σε κάθε περίπτωση κλίμακας, ώστε να εμποδίζει τα βοηθήματα των εμποδιζόμενων ατόμων να πλησιάζουν τα κατακόρυφα στοιχεία της κλίμακας με κίνδυνο τραυματισμού ή και εκτροπής τους.

Το ύψος του περιζώματος πρέπει να κυμαίνεται από 5 μέχρι 10 εκ.

Σε περίπτωση μη ύπαρξης περιζώματος εκατέρωθεν της κλίμακας και εφόσον υπάρχει κιγκλίδωμα αντί στηθαίου, θα πρέπει να τοποθετείται οριζόντια μπάρα, σε απόσταση 10εκ από την ακμή των βαθμίδων.

4.1.5 ΡΑΜΠΕΣ ΑΤΟΜΩΝ ΚΑΙ ΑΜΑΞΙΔΙΩΝ

Κλίση ράμπας

Η κλίση της ράμπας αποτελεί το κυριότερο χαρακτηριστικό στοιχείο της και καθορίζει την άνετη και ασφαλή χρήση της.

Κυμαίνεται από 0% - η ιδανική περίπτωση - και μπορεί να φτάσει στο 10% ανάλογα με το μήκος και την χρήση της.

Κάλυψη υψομετρικών διαφορών Προτεινόμενες κλίσεις σε ράμπες
Α/Α

ΥΨΟΜΕΤΡ. ΔΙΑΦΟΡΑ (μ) ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΛΥΨΗΣ Max ΚΛΙΣΗ
ΑΝΕΚΤΟ ΜΗΚΟΣ (μ)

1. 0.00-0.02 φαλτσογωνιά 1:1 ή 100% 0.02

2. 0.02-0.04 φαλτσογωνιά 1: 2 ή 50% 0.04

3. 0.04-0.10 ράμπα 1:10 ή 10% 1.00

4. 0.10-0.25 ράμπα 1:12 ή 8% 3.00

5. 0.25-0.50 ράμπα 1:16 ή 6% 8.00 6.0.50μ&

άνω ράμπα ή μηχανικό μέσο (αναβατήριο, ανελκυστήρας κλπ) 1:20 ή 5% 10.00 άνω των 10 μ παρεμβάλλεται επίπεδο τμήμα μήκους 1.50 μ

Μήκος ράμπας

Το μήκος μιας ράμπας είναι συνάρτηση της κλίσης της, έτσι ώστε ο συνδυασμός αυτών των δύο χαρακτηριστικών να εξασφαλίζει την μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια και άνεση στον χρήστη.

Όταν όμως το μήκος της ράμπας ξεπερνά τα 10.00 μ τότε επιβάλλεται η κατασκευή οριζόντιου τμήματος (πλατύσκαλου) ελάχιστου μήκους 1.50 μ και πλάτους που δεν θα υπολείπεται του πλάτους της ράμπας.

Πλάτος ράμπας

Το πλάτος της ράμπας πρέπει να εξασφαλίζει την ασφαλή και άνετη διακίνηση του χρήστη. Το συνιστώμενο ελεύθερο πλάτος ράμπας μεταξύ των περιζωμάτων της γενικά είναι 1.30 μ.

Το πλάτος αυτό δεν επιτρέπει την διασταύρωση δύο αμαξιδίων. Γι' αυτήν την περίπτωση το ελάχιστο απαιτούμενο πλάτος είναι 1,70μ. Σε περίπτωση κατοικιών το πλάτος μπορεί να μειωθεί στα 0,90 μ.

Πλατύσκαλα

Εκτός από τα πλατύσκαλα που αναφέρονται προηγουμένως, πλατύσκαλα επιβάλλεται να κατασκευάζονται και στην αρχή και το τέλος μιας ράμπας καθώς και σε κάθε σημείο αλλαγής της διεύθυνσης της. Τα πλατύσκαλα αλλαγής διεύθυνσης ονομάζονται πλατύσκαλα ελιγμών και πρέπει να εξασφαλίζουν την δυνατότητα στροφής των αμαξιδίων, που απαιτεί ελεύθερο χώρο διαμέτρου 1,50μ.

Σχήμα ράμπας

Το σχήμα μιας ράμπας καθορίζεται από την κατεύθυνση του δαπέδου της και μπορεί να είναι αντίστοιχα ευθύγραμμο τεθλασμένο, καμπύλο ή και μικτό.

Δάπεδο

Δάπεδο ράμπας ονομάζεται η βατή επιφάνεια της ράμπας που χρησιμοποιείται από τους χρήστες της.

Η επιφάνεια αυτή πρέπει να είναι από υλικό αντιολισθητικό, ομοιογενές, σταθερό, με αντοχή στην χρήση και τις καιρικές συνθήκες -προκειμένου για εξωτερικές ράμπες-, με μικρή αντανακλαστικότητα και ευκολία στον καθαρισμό και την συντήρηση.

Μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται ώστε η υφή του δαπέδου να μην δυσχεραίνει την κίνηση των αμαξιδίων και των ατόμων με πατερίτσες, μπαστούνια ή άλλα βοηθητικά μέσα.

Στοιχεία προστασίας και ασφαλείας του χρήστη

Τα στοιχεία αυτά είναι:

- το στηθαίο ή το κιγκλίδωμα ή ο συνδυασμός αυτών των δύο,
- ο χειρολισθήρας και
- το περίζωμα (σοβατεπί)

Στηθαίο –κιγκλίδωμα –συνδυασμός αυτών

Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι το ύψος και η κατασκευή τους, τα οποία πρέπει να εξασφαλίζουν τον χρήστη από πιθανή πτώση ή τραυματισμό και παράλληλα να παρέχουν την δυνατότητα ασφαλούς τοποθέτησης των χειρολισθήρων σε κατάλληλο ύψος. Ως το πιο κατάλληλο συνολικό ύψος του στηθαίου ή κιγκλιδώματος θεωρούνται τα 0,90μ.

Χειρολισθήρας

Το υλικό, η μορφή και αγκύρωσή του πρέπει να εξασφαλίζουν την συγκράτηση ή την έλξη του χρήστη από αυτόν, χωρίς ταυτόχρονα να διακόπτουν τη συνέχεια της κίνησης της παλάμης του χεριού πάνω σε αυτόν.

Η επιφάνεια χρήσης του χειρολισθήρα πρέπει να είναι λεία και ευχάριστη στην αφή.

Η μορφή του πρέπει να επιτρέπει την ασφαλή και άνετη λαβή από την παλάμη του χρήστη. Μία τέτοια μορφή είναι εκείνη με στρογγυλή ή στρογγυλεμένη διατομή, διαμέτρου 4-5εκ τουλάχιστον κατά το τμήμα της χρήσης.

Η αγκύρωση του χειρολισθήρα μπορεί να γίνει επί του στηθαίου ή στην εσωτερική πλευρά του ή επί τοίχου. Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις η

ελεύθερη απόσταση του χειρολισθήρα από την τελική επιφάνεια του στηθαίου ή τοίχου πρέπει να είναι 4,5-5εκ. Η επιφάνεια αυτή πρέπει να είναι λεία ώστε να αποκλείει τον τραυματισμό των αρθρώσεων των δακτύλων του χρήστη. Στην πρώτη περίπτωση το διάκενο μεταξύ χειρολισθήρα και στέψης στηθαίου πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5-15εκ.

Συνιστάται η τοποθέτηση πάντα δύο συνεχών χειρολισθήρων και από τις δύο πλευρές της ράμπας, σε ύψη 0,90 και 0,70μ από το δάπεδο, ώστε να διευκολύνονται όλοι οι χρήστες, καθώς και τα παιδιά, τα άτομα μικρού ύψους και οι χρήστες αμαξιδίου.

Εάν οι χειρολισθήρες πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σαν βοηθητικά μέσα, για έλξη του χρήστη της ράμπας από αυτούς, τότε ενδείκνυται η ελεύθερη απόσταση μεταξύ τους να μην υπερβαίνει τα 0,90μ.

Τέλος οι χειρολισθήρες πρέπει να προεξέχουν πάντα 30 εκ τουλάχιστον οριζόντια, στην αρχή και το τέλος μιας ράμπας και να συνεχίζονται στα πλατύσκαλα.

Περιζώμα (Σοβατεπί)

Είναι απαραίτητο να υπάρχει σε κάθε περίπτωση ράμπας, ώστε να εμποδίζει αφενός τους τροχούς του αμαξιδίου να πλησιάζουν τα κατακόρυφα στοιχεία της ράμπας με κίνδυνο τραυματισμού του χρήστη, και αφετέρου την εκτροπή του αμαξιδίου.

Το ύψος του περιζώματος πρέπει να κυμαίνεται από 5 μέχρι 10εκ.

Σε περίπτωση μη ύπαρξης περιζώματος εκατέρωθεν της ράμπας και εφόσον υπάρχει κιγκλίδωμα αντί στηθαίου, θα πρέπει να τοποθετείται οριζόντια μπάρα, σε απόσταση 10 εκ από το δάπεδο.

4.1.6 ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΛΥΨΗΣ ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Πρέπει να αποφεύγονται υψομετρικές διαφορές κατά τη μελέτη κτιρίων και υπαιθρίων χώρων σε οποιαδήποτε στάθμη.

Πρέπει εφόσον υπάρχουν περισσότεροι από έναν όροφοι να εγκαθίσταται ανελκυστήρας.

Αναπόφευκτες υψομετρικές διαφορές σε νέα κτίρια και υπαίθριους κοινόχρηστους χώρους, πρέπει να καλύπτονται με κεκλιμένα επίπεδα (ράμπες) μέγιστης κλίσης 5%.

Σε υφιστάμενα κτίρια και υπαίθριους κοινόχρηστους χώρους, αν υπάρχουν υψομετρικές διαφορές, καλύπτονται κατά προτίμηση με κεκλιμένα επίπεδα κλίσης 5% ως 8%. Αν αυτό είναι αδύνατον, τότε πρέπει να επιλεγεί ένα από τα ακόλουθα μηχανικά συστήματα ανύψωσης:

- ανελκυστήρας
- αναβατόριο κατακόρυφης κίνησης
- αναβατόριο κλιμάκων

Οι κυλιόμενες κλίμακες και οι μεταφορικές ταινίες προσώπων δεν εντάσσονται στην παραπάνω κατηγορία μηχανικών μέσων, γιατί δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλα τα άτομα.

2. ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Οι ανελκυστήρες προσώπων πρέπει να τοποθετούνται σε στρατηγικό σημείο των κτιρίων, κοντό στην κύρια είσοδο και το κλιμακοστάσιο. Η ύπαρξη τους πρέπει να σημαίνεται κατάλληλα. Η πρόσβαση σε αυτούς από τη στάθμη του πεζοδρομίου ή του χώρου στάθμευσης πρέπει να είναι ισόπεδη ή να γίνεται από κεκλιμένα επίπεδα μέγιστης κλίσης 5%.

Οι ανελκυστήρες προσώπων πρέπει να είναι προσβάσιμοι από όλα τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των άτομα με ειδικές ανάγκες.

Σε κτίρια με περισσότερους από έναν ανελκυστήρες, πρέπει ένας τουλάχιστον να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από άτομα με ειδικές

ανάγκες. Αυτός ο ανελκυστήρας πρέπει να καλείται ανεξάρτητα από τους υπόλοιπους, ιδιαίτερα όταν αυτοί είναι αυτόματοι και υπάρχει ένας μόνο διακόπτης κλίσης για όλους.

2.1. Θάλαμοι ανελκυστήρων

Ελάχιστες (εσωτερικές) διαστάσεις θαλάμου: 1.10x1,40μ. Η είσοδος πρέπει να γίνεται από τη μικρότερη πλευρά (1.10 μ.) του θαλάμου. Οι διαστάσεις αυτές δεν επιτρέπουν τη στροφή αναπηρικού αμαξιδίου κατά 180° -αν υπάρχει τέτοια απαίτηση τότε ο θάλαμος πρέπει να έχει διαστάσεις 1.50x1.50μ. Αν η είσοδος και έξοδος γίνεται υπό γωνία 45° και από δύο πόρτες, τότε οι ελάχιστες διαστάσεις είναι 1.40x1.40μ. Σε κτίρια με τέσσερις ορόφους και άνω είναι προτιμότερο ο ανελκυστήρας να έχει διαστάσεις 1.10*2.20μ για να δέχεται και φορείο.

Τα εσωτερικά τοιχώματα πρέπει να είναι αντοχής από μη ανακλαστικό υλικό. Πρέπει να έχουν χρωματική αντίθεση με το δάπεδο.

Είναι αναγκαίο να υπάρχει περιμετρικά στα τοιχώματα χειρολισθήρας εντόνου χρώματος σε ύψος 0.90μ. από το δάπεδο και αναδιπλούμενο κάθισμα.

Το δάπεδο πρέπει να είναι αντιολισθηρό, λείο και να διευκολύνει τους ελιγμούς αναπηρικού αμαξιδίου. Πρέπει να μη γίνεται χρήση χαλιού ή μοκέτας.

Ο φωτισμός στο δάπεδο να είναι 50-75 lux, κάθετος, ομοιόμορφα κατανεμημένος.

Οι χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων, όταν δεν υπάρχει χώρος για περιστροφή, χρειάζονται καθρέπτη τοποθετημένο απέναντι από την πόρτα, του οποίου η κάτω πλευρά πρέπει να απέχει από το δάπεδο 0.70μ.

2.2. Πόρτες

Το ελάχιστο καθαρό άνοιγμα της πόρτας πρέπει να είναι 0.85μ.

Στα κτίρια με αποκλειστική χρήση κατοικίας οι πόρτες του φρέατος μπορεί να είναι και ανοιγόμενες, όμως ο μηχανισμός (ελατήριο) που τις

κλείνει πρέπει να ρυθμίζει κατάλληλος για την απρόσκοπτη χρήση των ανελκυστήρων από άτομα με μειωμένη δύναμη ή πρόβλημα στη κίνηση (μέγιστη απαιτούμενη δύναμη για άνοιγμα πόρτας 15 Newtons). Όπου όμως για λόγους ασφαλείας τοποθετούνται και πόρτες στον θάλαμο δεν επιτρέπεται να είναι ανοιγόμενες αλλά μόνο συρόμενες.

Στα κτίρια που χρησιμοποιούνται από το κοινό πρέπει να είναι αυτόματες συρόμενες.

Η ταχύτητα με την οποία κλίνει μία αυτόματη πόρτα και ο χρόνος αναμονής, αποτελούν καθοριστικό παράγοντα ασφαλούς και αυτόνομης κίνησης των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Η ταχύτητα αυτή δε πρέπει να υπερβαίνει τα 0.30 μ/sec ενώ ο χρόνος αναμονής να μην είναι μικρότερος από 6 sec.

Ακόμη πρέπει να διαθέτει φωτοκύτταρο χαμηλά και μηχανισμό ασφαλείας που την ανοίγει ξανά αν συναντήσει οποιαδήποτε αντίσταση.

2.3. Χώρος μπροστά από τον ανελκυστήρα

Η απόσταση μεταξύ της πόρτας του ανελκυστήρα και του απέναντι τοίχου, σκάλας ή εμποδίου, πρέπει να είναι τουλάχιστον 1.50μ.

Πρέπει να υπάρχει αρκετός χώρος για την κίνηση και ελιγμό αναπηρικού αμαξιδίου δεξιά και/ή αριστερά από τη πόρτα. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί αν η πόρτα είναι ανοιγόμενη. Η πόρτα και/ή το πλαίσιο της πρέπει να έχουν έντονη χρωματική αντίθεση με τον τοίχο στον οποίο ευρίσκονται.

Στο δάπεδο, μπροστά στην είσοδο του ανελκυστήρα, πρέπει να υπάρχει ανάγλυφη και με έντονο χρώμα, προειδοποίηση για τυφλούς και άτομα με προβλήματα στην όραση. Το δάπεδο δεν πρέπει να έχει σχέδια και πρέπει να ευρίσκεται σε χρωματική αντίθεση με τους τοίχους.

Ο φωτισμός του χώρου πρέπει να είναι άπλετος.

Η είσοδος πρέπει να επισημαίνεται με το σύμβολο του ανελκυστήρα και αν αυτός εξυπηρετεί και άτομα με ειδικές ανάγκες, με το διεθνές σύμβολο πρόσβασης αναπήρων.

Ο όροφος πρέπει να δηλώνεται στον τοίχο δίπλα ή πάνω από τους διακόπτες κλίσης και ακόμη απέναντι από την πόρτα (στον τοίχο ή σε

πινακίδα), χρησιμοποιώντας εντόνου χρώματος ανάγλυφους αριθμούς και/ή γράμματα.

2.4. Χειριστήρια

Όλα τα χειριστήρια τοποθετούνται σε ύψος 0.90-1.20μ από το δάπεδο. Πρέπει να έχουν χρωματική αντίθεση με το υπόβαθρό τους και να είναι τοποθετημένα με λογικό, ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο.

Οι διακόπτες πρέπει να έχουν πλάτος ή διάμετρο τουλάχιστον 25χιλ., να απέχουν μεταξύ τους τουλάχιστον 10χιλ., να φωτίζονται από πίσω και να έχουν ανάγλυφη επάνω τους την ένδειξη ή το σύμβολο λειτουργίας τους.

Είναι επιθυμητό να τοποθετούνται υπό γωνία προς το τοίχο.

Τα χειριστήρια εντός του θαλάμου τοποθετούνται στο πλευρικό τοίχωμα και σε απόσταση τουλάχιστον 0.40μ. από τον τοίχο όπου ευρίσκεται η πόρτα.

Πρέπει να υπάρχει οπωσδήποτε σύστημα κλίσεως κινδύνου, κατά προτίμηση τηλέφωνο, σε χρωματική αντίθεση με το τοίχωμα στο οποίο είναι τοποθετημένο. Οι οδηγίες χρήσης του πρέπει να είναι σύντομες και απλές, γραμμένες με ευδιάκριτους ανάγλυφους χαρακτήρες και να επαναλαμβάνονται σε γραφή Braille.

Τα χειριστήρια εκτός του θαλάμου (κλίσεως), τοποθετούνται κοντά στη πόρτα. Συνοδεύονται από οδηγίες σε γραφή Braille για την εύρεση των χειριστηρίων εντός του θαλάμου.

2.5. Ενδείξεις κίνησης και θέσης

Όταν εγκαθίστανται ανελκυστήρες σε κτίρια που χρησιμοποιούνται από το κοινό πρέπει να γίνεται μελέτη των ενδείξεων που αφορούν τις κινήσεις και θέσεις του ανελκυστήρα:

2.5.1. ΕΚΤΟΣ ΘΑΛΑΜΟΥ

-Ανελκυστήρας έρχεται.

-Βέλη ανόδου και καθόδου.

-Ηχητικά σήματα άφιξης θαλάμου (διαφορετικά για άνοδο και κάθοδο).

2.5.2. ΕΝΤΟΣ ΘΑΛΑΜΟΥ

-Φωτεινή ένδειξη ορόφου

-Ηχητικό σήμα διέλευσης ορόφου

-Βέλη ανόδου και καθόδου

-Ηχητικά σήματα άφιξης θαλάμου (διαφορετικά για άνοδο και κάθοδο)

2.6 Κίνηση ανελκυστήρων

Η κίνηση των ανελκυστήρων πρέπει να είναι ομαλή χωρίς απότομες επιταχύνσεις και επιβραδύνσεις.

Δεν πρέπει να υπάρχει διαφορά στάθμης μεταξύ του δαπέδου του θαλάμου και του δαπέδου του ορόφου μεγαλύτερη από 2εκ.

Επίσης το κενό μεταξύ του δαπέδου του θαλάμου και του δαπέδου του ορόφου δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερο από 2εκ.

Σε περίπτωση διακοπής της παροχής ρεύματος και εφόσον δεν υπάρχει εφεδρική παροχή, πρέπει ο ανελκυστήρας να μπορεί να κινηθεί στον αμέσως κατώτερο όροφο.

Η κίνηση των ανελκυστήρων πρέπει να είναι ομαλή χωρίς απότομες επιταχύνσεις και επιβραδύνσεις.

Δεν πρέπει να υπάρχει διαφορά στάθμης μεταξύ του δαπέδου του θαλάμου και του δαπέδου του ορόφου μεγαλύτερη από 2εκ.

Επίσης το κενό μεταξύ του δαπέδου του θαλάμου και του δαπέδου του ορόφου δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερο από 2εκ.

Σε περίπτωση διακοπής της παροχής ρεύματος και εφόσον δεν υπάρχει εφεδρική παροχή, πρέπει ο ανελκυστήρας να μπορεί να κινηθεί στον αμέσως κατώτερο όροφο.

Η κίνηση των ανελκυστήρων πρέπει να είναι ομαλή χωρίς απότομες επιταχύνσεις και επιβραδύνσεις.

Δεν πρέπει να υπάρχει διαφορά στάθμης μεταξύ του δαπέδου του θαλάμου και του δαπέδου του ορόφου μεγαλύτερη από 2εκ.

Επίσης το κενό μεταξύ του δαπέδου του θαλάμου και του δαπέδου του ορόφου δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερο από 2εκ.

Σε περίπτωση διακοπής της παροχής ρεύματος και εφόσον δεν υπάρχει εφεδρική παροχή, πρέπει ο ανελκυστήρας να μπορεί να κινηθεί στον αμέσως κατώτερο όροφο.

2.7. Ασφάλεια ανελκυστήρων

Στα κτίρια που χρησιμοποιούνται από το κοινό πρέπει ένας τουλάχιστον ανελκυστήρας που εξυπηρετεί και άτομα με ειδικές ανάγκες να διαθέτει εφεδρικό δίκτυο παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, κατά προτίμηση από ηλεκτροπαραγωγό ζεύγος. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης πρέπει τα άτομα με ειδικές ανάγκες να μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον ανελκυστήρα αυτόν κατά προτεραιότητα. Πρέπει να υπάρχει καλή πυροπροστασία του μηχανοστασίου και του φρεατίου με κατασκευή πυροδιαμερισμάτων στο πλατύσκαλα, κατασκευή τοίχων και/ή διαφραγμάτων με δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστον δύο ωρών, ανεξάρτητο εξαερισμό, χρήση πυράντοχων υλικών, εγκατάσταση συστήματος αυτόματης πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης στο φρέαρ, στο μηχανοστάσιο και τροχαλιοστάσιο και στον ηλεκτρικό εξοπλισμό.

3.1 Αναβατήριο κατακόρυφης κίνησης

Καλύπτει συνήθως μικρές υψομετρικές διαφορές. Όταν υπάρχει δυνατότητα επιλογής, πρέπει να προτιμάται αντί του αναβατορίου κλίμακας. Πρέπει να μεταφέρει με ασφάλεια άτομο σε αμαξίδιο. Ελάχιστες διαστάσεις πλατφόρμας 0.90x1.20μ. Ανυψωτική ικανότητας 250Kg.

Όταν δεν υπάρχει εναλλακτική πρόσβαση με σκάλα, τότε πρέπει να μεταφέρει και δεύτερο άτομο (συνοδό) και η πλατφόρμα να έχει διαστάσεις 0.90x1.40μ. Ελάχιστη ανυψωτική ικανότητας 350Kg.

Η κίνηση του αναβατορίου πρέπει να ελέγχεται από χειριστήρια στη πλατφόρμα και στην αρχή και τέλος της διαδρομής του (σταθερά σημεία).

Στα σημεία εισόδου-εξόδου πρέπει να διατίθεται ικανοποιητικός χώρος για άνετη προσέγγιση και ελιγμό αναπηρικού αμαξιδίου, ελάχιστων διαστάσεων 1.50x1.50μ.

3.2 Αναβατόρια κλιμάκων

Τοποθετούνται στις σκάλες και καλύπτουν μικρές και μεγάλες υψομετρικές διαφορές, ιδιαίτερα όπου είναι; αδύνατη η εγκατάσταση ανελκυστήρα.

Τα σύγχρονα αναβατόρια έχουν το πλεονέκτημα ότι μπορούν να τοποθετηθούν σε οποιασδήποτε μορφής κλιμακοστάσιο και όταν δε λειτουργούν δεν περιορίζουν το ωφέλιμο πλάτος της σκάλας.

Κατασκευαστικά αποτελούνται από τα εξής στοιχεία:

- Τον φορέα,
- Το φερόμενο τμήμα.
- Το σύστημα συναρμογής.

Ο φορέας είναι μια κατασκευή γραμμικής μορφής που στερεώνεται στο κλιμακοστάσιο. Το φερόμενο τμήμα είναι πλατφόρμα που συνδέεται μέσω του συστήματος συναρμογής με το φορέα και κινείται παράλληλα προς τα πατήματα της σκάλας. Όταν το αναβατόριο δεν λειτουργεί αναδιπλώνεται. Ελάχιστες διαστάσεις 0.80x1.00μ., προτιμώμενες 0.90x1.20μ. Η πλατφόρμα μπορεί να διαθέτει και αναδιπλούμενο κάθισμα- σε αυτή τη περίπτωση το πλάτος της πρέπει να αυξηθεί κατά το πάχος του καθίσματος.

Η κίνηση παρέχεται από ηλεκτρικό κινητήρα. Πρέπει να υπάρχει σύστημα ασφαλούς συνέχισης της κίνησης σε περίπτωση διακοπής της παροχής ρεύματος.

Η κίνηση ελέγχεται από χειριστήρια στο φερόμενο τμήμα και στην αρχή και τέλος της διαδρομής.

Η ταχύτητα κίνησης πρέπει να είναι 0.05-0.1 μ/sec.

Η ανυψωτική ικανότητα του συστήματος είναι 250Kg.

3.3 Ασφάλεια αναβατορίων

Πρέπει να διαθέτουν κινητή μπάρα ασφαλείας, η οποία θα προστατεύει τον χρήστη κατά την διάρκεια της κίνησης του αναβατορίου, επίσης πτερύγια προσαρμοσμένα στην πλατφόρμα, που θα διευκολύνουν την πρόσβαση σε αυτή και θα εμποδίζουν κατά την κίνηση του

αναβατορίου το αμαξίδιο να κινηθεί. Όταν οι μπάρες είναι σηκωμένες και τα πτερύγια κατεβασμένα το αναβατόριο δεν μπορεί να κινηθεί. Στα σημεία εισόδου-εξόδου πρέπει να διατίθεται ικανοποιητικός χώρος για προσέγγιση και ελιγμούς του αναπηρικού αμαξιδίου, ελάχιστων διαστάσεων 1.50x1.50μ.

4. Κυλιόμενες σκάλες και μεταφορικές ταινίες προσώπων

Οι κυλιόμενες σκάλες είναι τελείως ακατάλληλε για χρήση από άτομα με σοβαρές κινητικές αναπηρίες, μπορούν όμως να χρησιμοποιηθούν από τυφλούς και άτομα με μειωμένη όραση, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις. Το ίδιο ισχύει και για τις μεταφορικές ταινίες προσώπων ιδιαίτερα όπου αυτές έχουν μεγάλες κλίσεις (π.χ. σε πολυκαταστήματα). Όπου υπάρχουν εγκατεστημένοι τέτοιοι μηχανισμοί πρέπει οπωσδήποτε να υπάρχει εναλλακτική δυνατότητα κίνησης με ανελκυστήρα και να ακολουθούν τις παρακάτω αρχές:

-Η είσοδος και έξοδος να έχουν άπλετο φωτισμό και χώρο ελεύθερο, χωρίς εμπόδια μπροστά τους.

-Στο δάπεδο μπροστά από την αρχή της σκάλας ή της ταινίας πρέπει να υπάρχει ανάγλυφη και με έντονο χρώμα προειδοποίηση για τυφλούς και άτομα με μειωμένη όραση.

-Να είναι εμφανής η διεύθυνση της κίνησης με κατάλληλη φωτεινή και ηχητική σήμανση και απαγόρευση εισόδου, όπου χρειάζεται.

-Ο κινούμενος χειρολισθήρας πρέπει να εξέχει της αρχής και του τέλους κατά 0.30μ. 45 Να υπάρχει προειδοποίηση για το τέλος της διαδρομής.

4.2 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

Α.Μ.Ε.Α ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

VERGINA HOTEL

Το ξενοδοχείο συχνά φιλοξενεί αθλητές ΑμΕΑ

Το δάπεδο είναι αντιολισθητικό και επίπεδο στους ενδιάμεσους

Σκάλες: ύψος 95cm, βάθος-φάρδος 30cm, ρύχτης 20cm

Οι έξοδοι κινδύνου διαθέτουν ασανσέρ για ΑμΕΑ

Όλες οι πόρτες διαθέτουν χερούλι σε χαμηλό ύψος

Τα δωμάτια διαθέτουν μεγάλη ευρυχωρία για να κινούνται τα άτομα με βοηθητικά καροτσάκια

Η μπανιέρα δεν είναι κατάλληλη για άτομα με κινητικά προβλήματα

Η λεκάνη διαθέτει βοηθητικό στήριγμα

Το δάπεδο είναι επίπεδο

Τα δωμάτια διαθέτουν βάσεις με σκοπό την τοποθέτηση των αποσκευών των ατόμων σε καροτσάκι

Διαθέτει ράμπες με κλίση 20% με μήκος 2.36 cm

Το κοινόχρηστο WC είναι ιδανικό για ΑμΕΑ με ύψος του νιπτήρα μόλις 52cm
Διαθέτει τις κατάλληλες χειρολαβές, καθώς και τηλέφωνο έκτακτης ανάγκης

Το ασανσέρ είναι μικρό, χωράει ένα μόνο καροτσάκι

PORTO PALACE HOTEL

Διαθέτει 10 δωμάτια για ΑμεΑ

Άνετοι χώροι και το δάπεδο δεν έχει σκαλοπάτια, είναι αντιολισθητικό

Οι εξοδοί κινδύνου δεν είναι κατάλληλοι για ΑμεΑ

Το γραφείο υποδοχής έχει το κατάλληλο ύψος για άτομα με καροτσάκι

Εσωτερικές ράμπες που ενώνουν τον χώρο της υποδοχής με το σαλόνι

Το ασανσέρ χωράει άνετα ένα κοριτσάκι

GRAND HOTEL PALACE

Εύκολη πρόσβαση στις αίθουσες εκδηλώσεων

Διαθέτει δύο ράμπες εισόδου

Η είσοδος από την πίσω πλευρά του ξενοδοχείου

Η είσοδος από την μπροστινή πλευρά

Η μπανιέρα, αν και διαθέτει ειδικές χειρολαβές, δεν είναι κατάλληλη για άτομα με κινητικές δυσκολίες

HOTEL CAPSIS

Διαθέτει ράμπες για διευκόλυνση εισόδου στο ξενοδοχείο

Ράμπες που ενώνουν την είσοδο με την υποδοχή

Διαθέτει κοινόχρηστες τουαλέτες ανδρών και γυναικών

Άνετο ασανσέρ που μπορεί να μεταφέρει και 2 καροτσάκια καθώς και συνοδούς.

Το μπάνιο είναι πλήρως εξοπλισμένο

MAKEDONIA Palace

Το ξενοδοχείο διαθέτει ράμπες στην είσοδο

Τα δωμάτια διαθέτουν τουαλέτες πλήρως εξοπλισμένες

Holiday Inn

Τα δωμάτια διαθέτουν κατάλληλα WC

το δάπεδο είναι αντιολισθητικό και με διάφορες ράμπες κατά μήκος των διαδρόμων

4.3 Ξενοδοχείο αποκλειστικά για Α.Μ.Ε.Α

ERIA RESORT

Το Eria Resort είναι ένα ξενοδοχείο που δημιουργήθηκε πρόσφατα με γνώμονα τις ανάγκες ατόμων με ειδικές ανάγκες. Το θέρετρο βρίσκεται στο ιστορικό χωριό Μάλεμε του Νομού Χανίων Κρήτης σε μια περιοχή απaráμιλλου φυσικού κάλλους, περικυκλωμένο από ελαιώνες και με θέα το Κρητικό πέλαγος.

Διαθέτει 11 δίκλινα δωμάτια και 2 σουίτες. Τα δωμάτια είναι δομημένα σε ισόγειο και πρώτο όροφο όπου η πρόσβαση γίνεται με ανελκυστήρα. Όλα τα δωμάτια και οι σουίτες είναι εξοπλισμένα με 2 κρεβάτια εκ των οποίων το 1 είναι ηλεκτρικά ρυθμιζόμενο για την άνεση των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Ακόμα όλα τα δωμάτια έχουν:

- Αναρτήρα
- Σήμανση κινδύνου
- Τηλέφωνο
- Αυτόνομο κλιματισμό
- Γραμμή για το διαδίκτυο
- Ραδιόφωνο
- Δορυφορική σύνδεση
- Χρηματοκιβώτιο
- Mini bar
- Στεγνωτήρα μαλλιών

Τα μπάνια είναι ειδικά διαμορφωμένα και άνετα. Όλα διαθέτουν:

- Ντους
- Κάθισμα ντους
- Οριζόντιες και κάθετες χειρολαβές
- Ανυψωτήρα τουαλέτας
- Ανακλινόμενο καθρέφτη

Οι εγκαταστάσεις και οι χώροι που διαθέτει το ξενοδοχείο και είναι πλήρως προσβάσιμοι στα ΑμΕΑ είναι οι εξής

- Υποδοχή και καθιστικό
- Εστιατόριο και κεντρικό μπαρ
- Ανελκυστήρας
- Κοινόχρηστοι χώροι

Πισίνα με επικλινή ράμπα για εύκολη είσοδο και έξοδο

Οργανωμένο γυμναστήριο με ειδικευμένο προσωπικό και περισσότερες από 15 δραστηριότητες αρκετές εκ των οποίων απευθύνονται σε χρήστες αναπηρικού καθίσματος

Αίθουσα φυσιοθεραπείας όπου προσφέρεται και υπηρεσία μασάζ(ολικό ή θεραπευτικό)

Διαμορφωμένοι χώροι για αθλητικές δραστηριότητες(γήπεδο μπότσια, γήπεδο μπάσκετ, γήπεδο βόλει, τραπέζι πινγκ-πονγκ).

Εξειδικευμένες υπηρεσίες

Το ERIA RESORT παρέχει στα ΑμΕΑ τη δυνατότητα ενοικίασης εξοπλισμού όπως ηλεκτροκίνητο Scooter, αναπηρικό αμαξίδιο ,Rollator, γερανάκι κ.λ.π.

καθώς και γιατρούς όλων των ειδικοτήτων και φυσιοθεραπευτών.

Μετακίνηση

Το ξενοδοχείο διαθέτει ειδικά διαμορφωμένο mini bus χωρητικότητας 15 ατόμων με μπάρα πρόσβασης που μπορεί να καλύψει με άνεση και ασφάλεια τη μεταφορά των ΑμΕΑ και των συνοδών τους από και προς

Το αεροδρόμιο και το λιμάνι των Χανίων. Το λεωφορείο έχει 8 θέσεις επιβατών και κατά μήκος του διαδρόμου υπάρχουν 2 θέσεις αναπηρικού καθίσματος και στο πίσω μέρος ανάλογα με τον τύπο του αναπηρικού καθίσματος 2 ή 3 επιπλέον θέσεις.

Τέλος, το ξενοδοχείο έχει διαμορφώσει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα εκδρομών και περιπάτων στις πιο ενδιαφέρουσες περιοχές και λίστα με τους προσπελάσιμους χώρους αναψυχής ,εστιατόρια ,καφετέριες ,μπαρ ,σινεμά κ.λ.π.

5. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΝΕΦΡΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ

Νεφροπαθείς σε τελικό στάδιο Χρόνιας Νεφρικής Ανεπάρκειας(ΧΝΑ), είναι τα άτομα εκείνα, των οποίων έχουν καταστραφεί τελείως οι νεφροί και οι βλάβες είναι μη αναστρέψιμες. Οι νεφροί είναι ζωτικά όργανα του ανθρώπινου οργανισμού, αφού χωρίς νεφρά ο άνθρωπος δεν ζει. Η κατάσταση αντιμετωπίζεται με αιμοκάθαρση με τεχνητό νεφρό(Τ.Ν.), με περιτοναϊκή κάθαρση και με μεταμόσχευση.

α) Αιμοκάθαρση με Τ.Ν. είναι η εξωσωματική διαδικασία, κατά την οποία ο νεφροπαθής είναι υποχρεωμένος να προσέρχεται, μέρα παρά μέρα, σε οργανωμένη Μ.Τ.Ν. (Μονάδα Τεχνητού Νεφρού) και να συνδέεται, τουλάχιστον για 4-5 ώρες με το ειδικό μηχάνημα Τ.Ν., προκειμένου να καθαρίσει το αίμα του από τις άχρηστες και βλαβερές για τον οργανισμό ουσίες.

β) Περιτοναϊκή κάθαρση, είναι η διαδικασία κατά την οποία ο νεφροπαθής είναι υποχρεωμένος να χρησιμοποιεί για φίλτρο το περιτόναιο(υμένας που καλύπτει τα σπλάγχνα), και δια μέσου μόνιμου περιτοναϊκού καθετήρα, με κατάλληλα υγρά, να κάνει τις περιτοναϊκές πλύσεις για την αποβολή των βλαβερών ουσιών. Η διαδικασία αυτή πρέπει να γίνεται τουλάχιστον κάθε έξι(6) ώρες. Η αιμοκάθαρση με Τ.Ν. και η περιτοναϊκή κάθαρση είναι μέθοδοι και διαδικασίες υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας.

γ) Μεταμόσχευση είναι η αντικατάσταση της νεφρικής λειτουργίας με ξένο μόσχευμα. Μεταμόσχευση συγγενική με μόσχευμα που λαμβάνεται από συγγενή δότη και πτωματική μεταμόσχευση με μόσχευμα που λαμβάνεται από μεταθανάτιο δότη.

Οι μεταμοσχευμένοι νεφροπαθείς μετά την πετυχημένη μεταμόσχευση, είναι υποχρεωμένοι να παίρνουνε για όλη τους τη ζωή κατάλληλη φαρμακευτική αγωγή (τριπλό ισχυρό σχήμα ανοσοκαταστολής), για την προφύλαξη του μοσχεύματος από τυχόν απόρριψη. Συγχρόνως, θα πρέπει να διατηρούν πολύ ευαίσθητες ισορροπίες στον τρόπο διαβίωσης όπως: συνέπεια στην φαρμακευτική αγωγή, σωστή και υγιεινή διατροφή, επαρκή ενυδάτωση, γυμναστική, προφύλαξη από λοιμώξεις, ιούς, κρυολογήματα κ.λ.π.

Ειδική αντιμετώπιση χρειάζονται και οι πρωτοεμφανιζόμενες ψυχικές διαταραχές(θλίψη, άγχος, αβεβαιότητα, ανασφάλεια). Στις φράσεις των αρχαίων Ελλήνων "μηδέν άγαν" και "παν μέτρον άριστον" βρίσκεται το μυστικό που θα πρέπει να διακρίνει τη γενικότερη συμπεριφορά τους στη συμβίωση με το ξένο μόσχευμα. Η μεταμόσχευση σήμερα, παρά την πρόοδο στην φαρμακευτική υποστήριξη και τον έλεγχο της ιστοσυμβατότητας, εξακολουθεί να αποτελεί ένα μεγάλο ρίσκο.

Η επιτυχημένη μεταμόσχευση προσφέρει τη δυνατότητα να ζήσεις. Αλλά το επίπεδο ζωής το κατακτά κάθε μεταμοσχευμένος προσωπικά.

Καραντάκος Νίκος, Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου Αθλουμένων Νεφροπαθών:

Παρά την πολύχρονη επαφή με τα ΑμΕΑ, είναι δύσκολο να τοποθετήσω τους νεφροπαθείς, με σαφήνεια, στο χώρο των ΑμΕΑ, πολύ δε περισσότερο, να διαχωρίσω τα ΑμΕΑ ή να διαβαθμίσω την αναπηρία.

Σε καμία περίπτωση δεν θα ήθελα να κάνω άστοχους και άδικους συσχετισμούς στο ποιος είναι πιο πολύ ανάπηρος από ποιον. Εν τούτοις, είναι αναπόφευκτο να μην επισημάνω απ' την αρχή δύο ουσιαστικές διαφορές που κάνουν τους νεφροπαθείς, ιδιαίτερα τους αιμοκαθαιρόμενους, να είναι "κλασσική" περίπτωση ΑμΕΑ.

Η βασική διαφορά των νεφροπαθών, σε σχέση με τις περισσότερες κατηγορίες ΑμΕΑ είναι ότι, ο νεφροπαθής πρέπει πρώτα να καταφέρει να διατηρηθεί στη ζωή και στη συνέχεια, παράλληλα, να προσπαθήσει για επίπεδο ζωής και ποιότητα ζωής. Χαρακτηριστικό είναι ότι άτομα άλλων κατηγοριών ΑμΕΑ, μπορεί για όλη τους τη ζωή να μην χρειαστεί να πάρουν ούτε ασπιρίνη και στα νοσοκομεία να περνάνε μόνο απ' έξω! Μια άλλη επίσης ουσιαστική διαφορά είναι, ότι οι νεφροπαθείς δεν έχουν εμφανή αναπηρία, αφού περπατούν, βλέπουν, ακούν, ενώ κανένας δεν γνωρίζει ότι για να μπορούν να τα κάνουν όλα αυτά, θα πρέπει να συνδέονται μέρα παρά μέρα με το μηχάνημα ή να κάνουν τις απαραίτητες πλύσεις της περιτοναϊκής αιμοκάθαρσης. Ούτε είναι εύκολο από μια επιπόλαιη και επιφανειακή προσέγγιση να αντιληφθεί κανείς και να εκτιμήσει τις δυσκολίες και τα προβλήματά μας.

Οι νεφροπαθείς στερούνται το πιο βασικό αγαθό, το νερό, αφού δεν έχουν ούρα και τα υγρά θα πρέπει να τα βγάζουν με το μηχάνημα του T.N. ή με τις περιτοναϊκές πλύσεις. Μπορώ να πω με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι η κούραση την οποία αισθάνεται ο νεφροπαθής μετά το μηχάνημα και η σωματική καταβολή δεν μπορεί να συγκριθεί ούτε με την πιο επίπονη και κοπιαστική χειρονακτική εργασία. Από τις διαφορές αυτές εμφανίζεται, ότι οι νεφροπαθείς είναι απ' τους «αιρετικούς» στο χώρο των ΑμΕΑ, σύμφωνα με τα όσα ισχύουν για την αναπηρία που ήταν και είναι συνυφασμένη με την έλλειψη αρτιμέλειας.

Πρέπει επίσης να γίνει σαφές προς κάθε κατεύθυνση, ότι οι διαδικασίες αυτές της μέρα παρά μέρα 4ωρης αιμοκάθαρσης, οι τέσσερις περιτοναϊκές πλύσεις το 24ωρο, καθώς και η δια βίου λήψη της ισχυρής φαρμακευτικής αγωγής σε καμία περίπτωση δεν επιδέχονται παρέκκλιση, ελαστικότητα ή τυχόν επιπολαιότητα. Το τίμημα θα είναι πάρα πολύ σκληρό.

Το τελικό στάδιο της Χ.Ν.Α. και οι μη αναστρέψιμες βλάβες των νεφρών, θα πρέπει να αντιμετωπισθούν με τις δυνατότητες που προαναφέρθηκαν. Ο νεφροπαθής, συνηθίζει πλέον να ζει σε τελείως διαφορετικούς ρυθμούς, και είναι αναγκασμένος να προσαρμόσει την προσωπική, επαγγελματική και κοινωνική του συμπεριφορά, σύμφωνα με τις ανάγκες του νέου τρόπου ζωής.

Τι είναι Κέντρο Αιμοκάθαρσης; Μονάδα Τεχνητού Νεφρού; (Μ.Τ.Ν.)

Η Μ.Τ.Ν. είναι το δεύτερο σπίτι μας, αφού πλέον θα περνάμε ένα σημαντικό χρονικό διάστημα για το υπόλοιπο της ζωής μας.

Αν εξαιρέσει κανείς το προσωπικό ενδιαφέρον ελάχιστων ρομαντικών γιατρών και νοσηλευτών, θα συναντήσει τον κανόνα της γενικότερης αδιαφορίας για τη θέση, τη διαρρύθμιση, τη λειτουργικότητα και το ευχάριστο περιβάλλον στο χώρο της αιμοκάθαρσης.

Η νοοτροπία που επικρατεί είναι να τοποθετηθούν όσο το δυνατόν περισσότερα μηχανήματα στο χώρο της ΜΤΝ. Οφείλω να ομολογήσω ότι ελάχιστες είναι οι Μ.Τ.Ν., ακόμα και σήμερα, που διαθέτουν άνετους λειτουργικούς χώρους. Οι περισσότερες έχουν καταντήσει πλυντήρια των νεφροπαθών, όπου με 2-3 ή και 4 βάρδιες, με 3 ώρες αιμοκάθαρση, περιορίζονται να συνδέουν και να αποσυνδέουν τους νεφροπαθείς με το μηχάνημα, παρά να παρέχουν ανθρώπινες υπηρεσίες και ευχάριστες συνθήκες αιμοκάθαρσης. Το λυπηρό είναι, ότι πρόκειται για ένα παγιωμένο καθεστώς που έχει καταστήσει « γράμμα κενό » τις θεσμοθετημένες και νομικά κατοχυρωμένες τεχνικές προδιαγραφές λειτουργίας των Μ.Τ.Ν., αφού, καμία από τις κρατικές Μ.Τ.Ν. δεν τις τηρεί, ούτε υπάρχει κάποιο κρατικό όργανο που να ελέγχει την εφαρμογή τους.

Ποια είναι η σχέση των νεφροπαθών με τον τουρισμό και τον αθλητισμό;

Διακοπές

Εξ αιτίας της έλλειψης οργανωμένων παραθεριστικών κέντρων αιμοκάθαρσης, οι διακοπές, σε πολύ ελάχιστες περιπτώσεις, εξασφαλίζονται με έγκαιρη προσωπική συνεννόηση. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην χώρα μας δεν λειτουργεί ούτε μία παραθεριστική Μ.Τ.Ν., ενώ απέναντι στα παράλια της Μ. Ασίας οι Τούρκοι δημιούργησαν τουλάχιστον 4 παραθεριστικά κέντρα.

Αθλητισμός

Πρόκειται για κοινωνικό αγαθό, εμπειρία, δραστηριότητα και ευεργετικό θεραπευτικό παράγοντα που δεν έχει φθάσει ακόμα στους Έλληνες αιμοκαθαιρόμενους νεφροπαθείς. Χαρακτηριστικό είναι, ότι δεν υπάρχει ενημέρωση και παρότρυνση των νεαρών νεφροπαθών για άθληση εκ μέρους του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού. Η προσωπική ανάγκη και επιθυμία των ίδιων των νεφροπαθών, οδήγησαν πρόσφατα, στην ίδρυση του Συλλόγου Αθλούμενων Νεφροπαθών(ΣΑΝ). Οι μεταμοσχευμένοι νεφροπαθείς, έχουν αναπτύξει αθλητική δραστηριότητα, με συμμετοχή σε παγκόσμια πρωταθλήματα μεταμοσχευμένων.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΕΦΡΟΠΑΘΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο σύλλογος νεφροπαθών βορείου Ελλάδος και μετέπειτα σύλλογος νεφροπαθών Θεσσαλονίκης, ιδρύθηκε το 1976 με σκοπό να αντιπροσωπεύσει τους νεφροπαθείς στην προσπάθεια βελτίωσης της ποιότητας ζωής τους. Ο σύλλογος αντιμετωπίζει καθημερινά προβλήματα και είναι αξιοσημείωτη η προσπάθεια των μελών του.

Κατά τη διάρκεια της εργασίας μου θεώρησα απαραίτητη την επίσκεψη στο σύλλογο για την συζήτηση των προβλημάτων των νεφροπαθών στο θέμα του τουρισμού. Οφείλω μεγάλη ευγνωμοσύνη στον πρόεδρο του Συλλόγου Νεφροπαθών Θεσσαλονίκης και αντιπρόεδρο της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Νεφροπαθών (Π.Ο.Ν), κ. Βασίλειο Άψη, για την φιλοξενία του και για τις πληροφορίες που μου έδωσε. Από τη συζήτηση μαζί του συμπεράνα τα εξής:

Πριν λίγα χρόνια ο τουρισμός για τους αιμοκαθαρόμενους νεφροπαθείς ήταν απαγορευτικός καθώς δεν υπήρχε ούτε μία παραθεριστική μονάδα τεχνητού νεφρού σε ολόκληρη την Ελλάδα. Τα τελευταία χρόνια δημιουργήθηκαν κάποιες ιδιωτικές παραθεριστικές μονάδες με κυριότερη τη 'Μεσόγειος' στο Ηράκλειο Κρήτης.

Βασική πάντα προϋπόθεση για να επισκεφθεί ένας νεφροπαθής κάποιον προορισμό είναι να συνεννοηθεί εγκαίρως με την πλησιέστερη μονάδα τεχνητού νεφρού (αν υπάρχει). Η έλλειψη μονάδων σε πολλές πόλεις και νησιά της Ελλάδος είναι γεγονός. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορούν οι νεφροπαθείς να επισκεφτούν αυτές τις πόλεις για τουριστικούς λόγους, αλλά το πιο τραγικό είναι ότι οι ίδιοι οι κάτοικοι, αυτών των πόλεων ή νησιών, αναγκάζονται να μεταναστεύουν σε άλλες πόλεις για να επιβιώσουν.

Στο Ιόνιο πέλαγος μονάδες τεχνητού νεφρού διαθέτουν μόνο η Λευκάδα, η Κεφαλληνία και η Κέρκυρα. Από τα Δωδεκάνησα η Χίος, η Μυτιλήνη, η Κως και η Ρόδος, ενώ όσο απίστευτο κι αν φαίνεται, από όλες τις Κυκλάδες μόνο στη Σύρο υπάρχει μονάδα τεχνητού νεφρού. Οι Σύλλογοι νεφροπαθών και η Πανελλήνια Ομοσπονδία ζητούν συνέχεια να δοθεί μια λύση στο πρόβλημα. Να δημιουργηθούν δηλαδή περισσότερες μονάδες τεχνητού νεφρού και να αναπτυχθούν οι ήδη υπάρχουσες.

Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες υπάρχουν είδη θεραπευτικού τουρισμού ειδικά για νεφροπαθείς. Για παράδειγμα στην Ολλανδία υπάρχουν ειδικά φορητά (βαν) που είναι και ταυτόχρονα κινητές μονάδες τεχνητού νεφρού. Ο αιμοκαθαρόμενος μπορεί έτσι να ταξιδέψει σε διάφορα μέρη και να απολαύσει τοπία την ώρα της αιμοκάθαρσης. Ακόμα και στη γειτονική Τουρκία υπάρχουν μονάδες τεχνητού νεφρού μέσα στα κρουαζιερόπλοια του Βοσπόρου!

Συμπεραίνουμε δηλαδή πόσο πίσω είναι η Ελλάδα στον τομέα της Υγείας και του Τουρισμού για τους νεφροπαθείς. Πρέπει επιτέλους οι αρμόδιοι φορείς και τα υπουργεία να δράσουν, αν δεν θέλουν να θεωρούμαστε τριτοκοσμική χώρα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στην Ελλάδα ο τουρισμός για άτομα με ειδικές ανάγκες δεν είναι ανεπτυγμένος όσο θα έπρεπε για μια ευρωπαϊκή πόλη. Αυτή η κατηγορία επισκεπτών στην Ελλάδα δεν είχε ποτέ προβλεφθεί τα προηγούμενα χρόνια για αυτό και δεν υπήρξε καμία υποδομή στα ξενοδοχεία.

Τα τελευταία χρόνια γίνανε και γίνονται κάποιες προσπάθειες για την νέα αυτή κατηγορία καταλυμάτων αλλά θα πρέπει να είναι υποχρεωτικές οι υποδομές σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων και σε κάθε είδους καταλύματα, καθώς και να δοθούν ειδικά κίνητρα στους επιχειρηματίες έτσι ώστε ανεξαρτήτου κόστους οι επιχειρήσεις να προχωρήσουν σε αυτές τις υποδομές των μονάδων.

Όσον αφορά τη Θεσσαλονίκη που είναι μια αναπτυσσόμενη πόλη και φαίνεται πως θα παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στην περιοχή των Βαλκανίων τα επόμενα χρόνια, ένας μεγάλος αριθμός ξενοδοχείων λειτουργεί με βασικούς ελέγχους υποδομών και υπηρεσιών, ειδικά για την κατηγορία ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Σίγουρο είναι πως πολλά από τα ξενοδοχεία αυτά χρειάζονται πολλές αλλαγές έτσι ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν στην νέα Ευρωπαϊκή Νομοθεσία, μπορώντας να εξασφαλίσουν την προβλεπόμενη αλλαγή από κατηγορίες σε αστέρια, καθώς και το σήμα ποιότητας.

Αυτό οφείλεται κυρίως στην ηλικία των ξενοδοχείων, δηλαδή στα χρόνια λειτουργίας αυτών, στα οικόπεδα και στις θέσεις όπου βρίσκονται, αλλά και στον τρόπο που έχουν κατασκευαστεί από πλευράς διαστάσεων των δωματίων, διαστάσεων των διαδρόμων, και κατασκευής ειδικών δωματίων και WC για ΑΜΕΑ.

Πολύ δύσκολα σήμερα ένα ξενοδοχείο πόλης μπορεί να εξασφαλίσει θέσεις αυτοκίνητων (parking) για ΑΜΕΑ, καθώς και κλιμακοστάσια και εξόδους κίνδυνου για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Παρ'ότι έχουμε διαπιστώσει πως τα ξενοδοχεία αυτά χρειάζονται οπωσδήποτε ανακαίνιση και εκσυγχρονισμό, δύσκολα οι επιχειρηματίες αποφασίζουν να προχωρήσουν σε αυτό και αυτό γιατί το γραφειοκρατικό σύστημα για εγκρίσεις μελετών από την επιτροπή έλεγχου του ΕΟΤ απαιτεί μια χρονοβόρα διαδικασία.

Επίσης, ο αργός ρυθμός των τεχνικών εργασιών σε ανακαινίσεις κτιρίων, το μεγάλο κόστος ανακατασκευής και τα επενδυτικά προγράμματα του υπουργείου ανάπτυξης,

κάνουν τους ξενοδόχους επιχειρηματίες να διστάζουν να επενδύσουν χρήματα τα οποία ίσως και να μην αποσβεσθούν ποτέ.

Κύριο λόγο παίζει η τουριστική παιδεία των επιχειρηματιών και η σύνθεση προσωπικού στην λειτουργία αυτής της κατηγορίας ξενοδοχείων.

Από την άλλη πλευρά το επίσημο κράτος και ο ΕΟΤ έχουν ελαχιστοποιήσει τους έλεγχους στα ξενοδοχεία με αποτέλεσμα πολλά καταλύματα να λειτουργούν παράτυπα και παράνομα. Εκχώρησε πολλές αρμοδιότητες στην τοπική αυτοδιοίκηση η οποία αδυνατεί να ανταποκριθεί σε αυτές και έτσι γίνεται ακόμη πιο δύσκολος ο έλεγχος . Εκχώρησε επίσης στην τοπική αυτοδιοίκηση έσοδα από πλευράς των ξενοδοχείων (2 % επί των εισπράξεων) ανταποδοτικά.

Δυστυχώς, κανένας δήμος και καμιά κοινότητα δεν διαθέτει τα χρήματα αυτά για την τουριστική υποδομή και την δημιουργία υπηρεσιών έλεγχου και ξενοδοχείων, καθώς και καμιά υπηρεσία δεν προσλαμβάνει πτυχιούχους που να έχουνε γνώση επί του τουριστικού προϊόντος, ούτε ο ΕΟΤ , ούτε η τοπική αυτοδιοίκηση, ούτε η τουριστική αστυνομία με αποτέλεσμα να έχουμε ανειδίκευτους υπαλλήλους χωρίς καμία τουριστική παιδεία σε όλες τις υπηρεσίες και όλες τις βαθμίδες των ελεγκτικών μηχανισμών των ξενοδοχείων και των τουριστικών επιχειρήσεων.

Το κράτος , η πολιτεία , η κυβέρνηση , η αυτοδιοίκηση και ολοι οι αρμόδιοι φορείς θα πρέπει επιτέλους να δώσουνε την κατάλληλη σημασία και την οριστική λύση στο θέμα των ΑΜΕΑ όχι μόνο στον τουριστικό τομέα αλλά και σε όλα τα δημόσια ή ιδιωτικά κτίρια που λειτουργούν για το κοινό , είτε είναι δημόσιες υπηρεσίες είτε ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Βιβλιογραφία

- Μπουσκάλια Λέο , ‘ Άτομα με Ειδικές Ανάγκες και οι Γονείς τους ’ , Αθήνα, Εκδόσεις Γλάρος 1993
- Καίλα, Μ., Ν. Πολεμικός και Γ. Φιλλίπου. ‘ Άτομα με Ειδικές Ανάγκες’ Ά τόμος. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1995
- Θ. Γκόγκας & Ε. Δημητριάδη, ‘ Τουρισμός για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες’ , 2000
- Σ. Σταυριανόπουλος, ‘ Απάνθρωπη η χώρα μας για του πολίτες με κινητικά προβλήματα’ – Συμπέρασμα έρευνας Ε.Μ.Π. , 1999
- ΥΠΕΧΩΔΕ – Γραφείο μελετών για άτομα με ειδικές ανάγκες «Κλίμακες ή Σκάλες» , 1989
- ΥΠΕΧΩΔΕ – Γραφείο μελετών για άτομα με ειδικές ανάγκες ‘Ανθρωπομετρικά Στοιχεία’ , 1989
- Εργασία για το Σεμινάριο Τελειοφοίτων <<Αρχιτεκτονική Ξενοδοχείων. Δυνατότητα πρόσβασης σε Άτομα με Ειδικές Ανάγκες>>, Βαΐα Τάσσιου-Σοφία Βασιλειάδου-Βασιλική Δρόκαλου, Θεσσαλονίκη 2004

ΑΡΘΡΑ

- Χαρίτος, Μάκης. <<ΟΣΕ: Πρώτα βήματα σε σωστές ράγες>> Ελευθεροτυπία ΑνάΜΕσΑ- (Δευτέρα 6 Μαρτίου 2000),11
- Κουζέλης Α. <<Έμφαση στις λεπτομέρειες>> Ελευθεροτυπία, ΑνάΜΕσΑ (Δευτέρα 6 Μαρτίου 2000)
- Κότσιρας, Νίκος. <<Μετακινήσεις με υπευθυνότητα>> Ελευθεροτυπία ΑνάΜΕσΑ (Δευτέρα 6 Μαρτίου 2000)
- Ευθυμιάδου, Δήμητρα <<Disabled GR Μονάδες Υγείας σε ξενοδοχεία>> Κυριακάτικη (22 Μαΐου, 2005)

Ιστοσελίδες

- www.disabled.gr
- www.amea.gr
- www.gspa.gr
- www.noesi.gr
- www.aia.gr